

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO – OCTOBER 17 2015 • Vol. CVI Nr. 122

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-16-15

ŠIAME NUMERYJE:

A. Kezio šviesiam atminimui – 3 psl.

Draugystės jubiliejus – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

„Per skautybę – lietuvybei“

Tarptautinėje parodoje Falls Church, VA, Washingtono židinio skautės Elvyra Vodopalienė, Ona Adomaitienė ir Ada Vodopalaite.

Žvilgsnis į v.s. Alės Namikienės leidinį

RITONĖ RUDAITIENĖ

Ruošiantis švęsti Lietuvos skautijos šimtmetį (2018 m.) ir prisimenant 70 metų, kai skautybė, Lietuvoje nutraukta žiaurios sovietų okupacijos, atgimė 1945 m. pabėgėlių stovyklose Vakarų Vokietijoje, v.s. Alė Namikienė išleido plačios apimties 100 puslapių leidinį „Per skautybę – lietuvybei“. Tai kruopščiai paruoštas ir gausiomis spalvotomis nuotraukomis iliustruotas leidinys, kuriam medžiaga surinkta iš autorės asmeninio archyvo bei ilgą laiką jos redaguoto „Skautų aid“ žurnalo.

Spalvingame leidinyje pagarbiai prisimenami skautų vadovai, kurie rūpestingai puoselėdami lietuvišką skautybę svečiose šalyse „dirbo lituanistinėse mokyklose, ruošė va-

Aldona Veselkienė

dovėlius, rengė parodas, priklausė įvairioms organizacijoms“. Šis leidinys skiriamas skautams ir skautams „kurie suvėrė šiaudinukus, prie lietuviško Kūčių stalo sukviėtė mūsų visuomenę, Velykėm, kurios margino margučius ir tą meną rodė kitataučiams, parodų rengėjoms ir au-dėjoms, kurios tautiniu drabužiu apdėję mūsų jaunimą. Visa tai, kad Lietuvos vardas būtų gyvas.“ – 7 psl.

Pasaulio ugniagesių čempionate varžysis ir Europos čempionas

Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 6-oji komanda iškilmingai sutiko iš Europos čempionato sugrįžusius „bronzinius“ savo narius. Stipriausias Europos ugniagesys Laurynas Urbonavičius – viduryje.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento nuotr.

I JAV atvyko svečiai iš Lietuvos – Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos ugniagesių komanda, kuri spalio 19–24 dienomis, Alabamos valstijos Montgomery mieste kartu su kitais stip-

riausiais planetos kolegomis, varžysis pasaulio ugniagesių varžybose. Lietuvai šiame čempionate bus atstovaujama pirmą kartą.

Rugpjūčio pradžioje Lenkijoje lietuvių komandos ugniagesys gel-

bėtojas Laurynas Urbonavičius tapo stipriausiu Europos ugniagesiu ir gavo galimybę kartu su vilniečių komanda dalyvauti pasaulio ugniagesių varžybose JAV.

– 2 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Evangelistas Lukas pasakoja angelo atneštą žinią Marijai apie Dievo Sūnaus įsikūnijimą. Apsireiškęs Marijai angelas paskelbia Dievo planą, kad ji pradės ir pagimdys Aukščiausiojo Sūnų, kurio viešpatavimui nebus galo (Lk 1, 26–38). Marija nesupranta, kaip tai įvyks, ir dėl to yra sumišusi, bet angelo nuraminta ištaria „taip“. Ji jaučiasi esanti Viešpaties tarnaitė ir yra pasiryžusi padaryti visa, ko Dievas iš jos panorės. Marija ne viską suprato, kaip tai įvyks, bet nė kiek nesuabejojo priimti Dievo sprendimą.

Mums gyvenime taip pat ne visada aišku, kodėl Dievas veda mus vienokiais ar kitokiais keliais. Kartais jaučiamės sutrikę ir mums atrodo, kad Dievas beveik mus pamiršo. Labai svarbu, kad niekada Dievui nieko neatsakytume.

Apreiškimo metu Marija iš angelo sužino, jog jos giminaitė Elzbieta senatvėje pradėjo vaikelį ir jau šeštas mėnuo yra nėščia. Ši žinia turėjo padrasinti Mariją, kad Dievui nėra negalimų dalykų ir vienas iš jų bus Šventosios Dvasios veikimu pradėtas jos Sūnelis.

Evangelistas Lukas toliau pasakoja, kaip Marija iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą, kuriame gyveno Elzbieta. Evangelistas pažymi tik vieną detalę: „Marija skubiai iškeliavo.“ Kodėl Marija skubėjo? Evangelijoje niekur kitur nerasime priminimo apie Marijos skubėjimą. Galbūt Marijos tėvai, pastebėję savo dukrelės nėštumą, patarė jai kurį laiką pagyventi pas tolimą giminaitę. Turėkime mintyje, kad anuomet nesusituokusi ir kūdikio besilaukianti mergina žmonių akyse buvo laikoma nusikaltėle. Paslaptis, sutrikimas. Gal Mariją vertė skubėti noras padėti kūdikio besilaukiančiai giminaitei? Veikiausiai skubėjimo priežastis buvo džiaugsmas, kai Marija pasijuto esanti nėščia ir tuo džiaugsmu norėjo pasidalyti su ta, kuri taip pat buvo patyrusi išskirtinę Dievo malonę. Apie šį džiaugsmą liudija apsilankymo metu Marijos pasakyti žodžiai: „Mano sie-

Dievo artumo džiaugsmas

ARKIVYSK. EMERITAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

la šlovina Viešpatį, mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju, nes jis pažvelgė į nuolankią savo tarnaitę. Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos, nes didžiųjų dalykų padarė man Visagalis, ir šventas yra jo vardas!” (Lk 1, 47–49).

Elzbieta ne mažiau laiminga. Išvydusi Mariją ji balsiai suunka: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius. Iš kur man ta garbė, kad mano Viešpaties motina aplanko mane!? Štai vos tik tavo pasveikinimo garsas pasiekė mano ausis, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis mano iščiose” (Lk 1, 42–44). Džiaugiasi Marija, džiaugiasi Elzbieta ir net kūdikis, būsimasis Jėzaus kelio tiesėjas, taip pat džiaugiasi. Šventojo Rašto tyrinėtojai vieningai sutaria, kad kūdikio džiaugsmo priežastis buvo susitikimas su Dievo Sūnumi ir šio susitikimo metu patirta Dievo malonė.

Marijos apsilankymo pas Elzbietą istorija aiškiai kalba apie tai, kad žmogus, sutikdamas Dievą ir patirdamas jo malonę, visuomet išgyvena didelį džiaugsmą. Tikintis į Dievą žmogus negali būti nusiminęs. Niūrus gali būti tik demonas, savo puikybe ir pasipriešinimu Dievui tarp savęs ir Dievo atveriantis bedugnę. Jis atsidūrė toli nuo Dievo ir jame negali būti nė kruopelytės džiaugsmo. Panaši neperžengiama bedugnė atsiveria, jei žmogus miršta neapgailėjęs sunkių savo nuodėmių. Dėl to meldžiamės: „Nuo netikėtos mirties gelbėk mus, Viešpatie!” Laiminga mirtis yra tuomet, kai žmogus puola į gailėstingojo Dievo rankas.

Yra daug atvejų, kai mes, tikintieji, išgyvename Dievo artumą. Priimdami Sutaukinimo sakramentą, išgyvename Dievo artumą ir pradžiungame: Dievas man viską atleido!

Dalyvaudami nekruvinoje Kristaus aukoje, Mišiose, kai pats Viešpats nužengia ir apsigyvena duonos ir vyno pavidalais, mes dar labiau išgyvename Dievo artumą ir mūsų širdys prisipildo džiaugsmo. Ypač Dievo artumą išgyvename priimdami Eucharistiją. Tuomet mūsų širdys turi prisipildyti panašaus džiaugsmo, kurio sklidas buvo ir Marijos, skubančios Judėjos kalnynu pas giminaitę Elzbietą, širdis.

Apsilankydami Šiluvoje, mes taip pat išgyvename džiaugsmą, nes prisiliečiame prie vietos, pažymėtos Marijos žingsniais ir paraginimu garbinti jos Sūnų.

Mes tikime Jėzaus prisikėlimu, kuris yra mūsų prisikėlimo bei amžinojo gyvenimo laidas, todėl džiaugsmas niekuomet neturi mūsų apleisti. Mes savo viltis sudedame ne į kokį nors žmogų, bet į už mus mirusį ir prisikėlusį Jėzų Kristų. Dėl to mes visi – dvasininkai, vienuoliai ir pasauliečiai – turime spinduliuoti džiaugsmu. Mūsų džiugūs veidai yra geriausi Evangelijos skelbėjai ir liudytojai.

Klauskime savęs, ar mūsų gyvenime pakankamai yra tikro džiaugsmo? Jei jo stokojame, tuomet kodėl? Kasdieniai sunkumai negali sunaikinti džiaugsmo, nes ir Marijos gyvenime juk buvo daug sunkumų ir net kančios. Liūdesys tikinčiojo gyvenime gali atsirasti dėl dviejų priežasčių: dėl silpno tikėjimo, kai neišgyvename Dievo artumo, ir dėl nuodėmės, kai lengvapėdiškai iškrypstame iš Dievo kelio.

Dievo Motina Marija, išmokyk mus išgyventi Dievo artumą panašiai, kaip tu išgyvenai jį, savo iščiose nešiodama pasaulio Gelbėtoją. Išmokyk mus spinduliuoti džiaugsmu ir šlovinti Dievą už patirtą jo gerumą.

Pasaulio ugniagesių čempionatas

Atkelta iš 1 psl.

Tarptautiniame Europos ugniagesių čempionate, kuris šiemet vyko Lenkijoje Šcesino mieste mūsų šalies ugniagesiams sekėsi puikiai: Laurys Urbonavičius tapo čempionu, o Lietuvos ugniagesių komanda, kurią sudarė Andrius Ašmontas, Jurgis Rumiancevas, Mindaugas Valaitis ir Modestas Mikolaitis, laimėjo bronzos medalius.

„Jėgos, ištvermės ir greičio“ varžybose (lipimo į bokštą, svorio stūmimo kūju, slalomo ir vandens tiekimo bei nukentėjusiojo pernešimo) rungtyse dalyvavo apie 240 dalyvių ir 103 komandos iš 11 Europos šalių, be to, svečių teisėmis dalyvavo ir ugniagesiai iš JAV.

„Draugo“ info

L. Urbonavičius, Europos čempionate laimėjęs aukso medalį, gavo kvietimą dalyvauti Pasaulio ugniagesių čempionate JAV, Alabamos valstijoje.

„Open House Chicago“ –

Čikagos architektūrinių paminklų atvirų durų dienos

Šį rudenį Čikagoje architektūros entuziastams tikra šventė. Vyksta Čikagos architektūros bienalė, o šį savaitgalį, spalio 17–18 d. – tradicinės atvirų durų dienos, „Open House Chicago“, kurių metu Čikagos architektūros draugija (Chicago Architecture Foundation) siūlo nemokamai apžiūrėti (iš vidaus!) daugiau kaip 200 žymių Čikagos architektūros paminklų. Tarp jų – garsusis architektas Frank Lloyd Wright suprojektuotas „Robie House“ Hyde Parke, Prahos operos rūmus atkartojantis „Thalia Hall“ teatras Pilsen rajone, daugybė bažnyčių ir šventovių, daugiabučių namų, dangoraižių ir kitokių pastatų. Lietuviams galbūt įdomu sugrįžti į Švento Kryžiaus bažnyčią, 1740 W. 46th St., kuri bus atidaryta apžiūrėjimui spalio 17 d., šeštadienį, nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Bridgeporte gali būti įdomu pamatyti senųjų skerdyklų teritorijoje įsikūrusią bendrovę „Stockyards Brick“ (4150 S. Packers), kuri kaupia nugriautų pastatų architektūrines detales, kad jas būtų galima vėl panaudoti. Pastatas, kuriame seniau buvo „Swift“ bendrovės fabrikas, dabar virsta architektūrinių senienų parodos sale. „Open House Chicago“ apima daugelį Čikagos miesto rajonų. Architektūrinių paminklų sąrašą ir lankymo laiką galima rasti tinklalapyje: www.openhousechicago.org.

„Draugo“ info

Skaitykite „Draugą“ greičiau! www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Spalio 16 d. 11 val. r. Šv. Jonų bažnyčioje Vilniuje buvo aukojamos šv. Mišios, skirtos žymaus išeivijos fotomenininko Algimanto Kezio šviesiam atminimui. Jas atnašavo buvęs čikagietis t. Antanas Saulaitis, SJ ir buvęs klyvlendietis t. Gediminas Kijauskas, SJ. Tą pačią dieną menininkas palydėtas į paskutinę kelionę – Menininkų kalnelį Antakalnio kapinėse.

T. A. Saulaičio, SJ
atsisveikinimo
žodis:

Laidotuvėse dalyvauja ir Mišias koncelebruoja bendraamžis t. Gediminas Kijauskas, kelis dešimtmečius kartu dirbęs Jėzaus Draugijoje (jėzuituose) su Algimantu, taip pat Algimanto klasiokas iš Kybartų, sėdėjęs tame pačiame suole. Mišias iš tolo koncelebruoja kun. Kęstutis Žemaitis Clevelande, buvęs jėzuitų naujokynė kartu su Algimantu, kaip ir amerikietis jėzuitas t. Leo Klein, taip pat Ohio valstijoje, naujokynė padėjęs Algimantui mokytis anglų kalbos prieš 65 m.

Mūsų popiežius Pranciškus savo pavyzdžiu ir žodžiu moko suderinti savo gyvenimą su Evangelija – arba kad krikščionys yra gyvoji Evangelija – Geroji Naujiena savo vertybėmis, tiksliau – gyvenimo būdu. Pasižymėjau Algimanto tris bruožus, kuriais jis gyveno skleisdamas tai, ką Jėzus Kristus žodžiu ir pavyzdžiu moko. Tai kūrybingumas, linksmumas ir maloningumas.

Mes visi esame Dievo kūrybos dalyviai. Aišku, tėvai gimdydami ir augindami vaikus, bet ir visi elgesiu bei tarnyba globodami gamtą, kūrinių, žemės išteklius, vystydami Dievo duotas ir mūsų pačių puoselėtas dovanas, gabumus. Algimantas, kaip čia matome iš gausių fotografijos knygų, pasižymi nuostabiais meno kūrinių, taip pat filmais. Jis kūrė bendradarbių ratus lietuviškoje leidyboje, meno rateliuose parodomis, skatindamas kitų kūrybą ir ją išstatydamas galerijose, rinkdamas lietuvių dailininkų duomenis, jų darbų nuotraukų archyvą. Sugalvojo įvairiausius užsiėmimus, projektus, kūrybingas keblioms padėtims išeitis, sėkmingus lėšų telkimo būdus. Kūrė ir būrė bendruomenėles, kūrybingai bendravo bei bendradarbiavo su kitais.

Paskutinį kartą lankydamas Algimantą globos namuose taip džiaugiausi, kad Algimantas liko

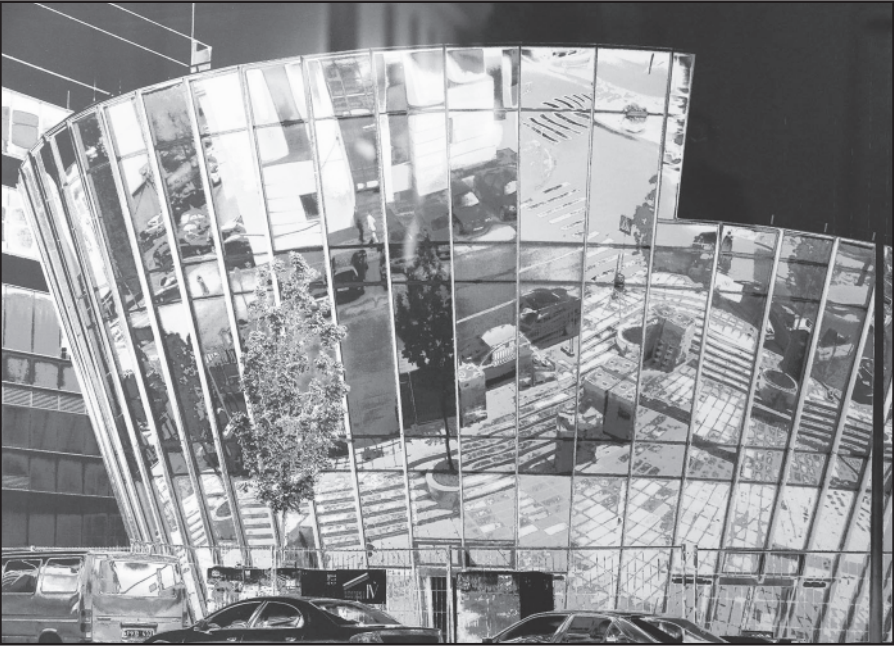
linksmu, džiaugsmingu. Nes kartais vyresnio amžiaus vyrai būna kartūs, erzlūs. Jam jau vaidenosi, tačiau ištisai linksmas, su šypsena, skoningu juokeliu, judesiu ar žodžiu. Taip pat linksmi skautų stovyklose grodavo akordeonu, dalyvavo pasirodymuose ten ir mieste, surasdavo linksmi tinkamą parašinantį ar nuraminantį žodį kitiems. Lygiai taip pat linksmi sutikdavo pažįstamus, bičiulius, naujus žmones, lyg būtų seniai pažinojęs. Mūsų pirmasis skaitinys (iš Raudų knygos) kalba apie žmogaus vargus, tačiau į džiaugsmingą viltį vedantį pasitikėjimą Viešpačiu. Mes paprastai Jėzų Kristų išivaizduojame labai rimtą, bet išgilinę matytume, kiek jo žodžiuose juokelių, linksmų išsireiškimų, maloningas žvilgsnis į kiekvieną.

Vienas ryškiausių Algimanto veiksmų buvo priimti ir priglausti 1989–1990 ir vėliau į JAV atvykstančius lietuvius. Savo namuose priėmė šiltai, dosniai ir rūpestingai. Mokėjo maloniai bendrauti ir elgtis su tautiečiais, išaugusiais tuometinėje kultūroje, aplinkoje. Kiekvienas čia jausdavosi kaip namie. Kai dar kiti čikagiečiai nedrąsiai žvelgė į (nemandagiai pasakius) trečiabangius, Algimantas pirmas sugebėjo pritraukti meno, kultūros renginių, parodoms, filmams, vaišėms, literatūros vakarams tame namelyje su veranda ir kiemu. Maloniai ir dosniai dalijosi ir duona, savo leidiniais, pačiu savimi su naujon šalin, kultūron atvykusiais, dar neturinčiais savo namų, čionykščių draugų ir ryšių. Apaštalas Paulius ką tik mums kalbėjo apie bendrystę Dievo šeimynoje, o Evangelijoje Jėzus kviečia artintis prie Tėvo, kurio namai skiriami, pašvesti visiems.

Į tuos namus mes Algimantą ir išlydime.

Su broliu atsisveikina A. Kezio sesuo Danutė Kezytė Volosenko.
Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Išvakarėse, ketvirtadienį, LR užsienio reikalų ministerijoje buvo pristatyta Algimanto Kezio fotografijos darbų paroda. Ja pagerbtas Lietuvoje ir už Atlanto žinomo menotyrininko, rašytojo, teologo, filosofo ir fotografo A. Kezio, mirusio šių metų vasario 23 dieną Čikagoje, atminimas. Parodą atidarė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir A. Kezio sesuo Danutė Kezytė Volosenko.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

TELKINIAI

Omahos Susigiminiavusių miestų asociacija švenčia 50 metų jubiliejų

DR. GEDIMINAS MURAUSKAS

Omahos miestas bei Omahos Susigiminiavusių miestų asociacija (Omaha Sister Cities Association – OSCA), visus 2015 metus švenčia 50-ies metų tarptautinę partnerystę ir draugystę su šešiais pasaulio miestais, su kuriais per šį laiką susigiminiavo Omaha. Omahos Susigiminiavusių miestų asociacija gimė 1965 metais, užmezgusi ryšį su pirmuoju – Shizuoka miestu Japonijoje. Nuo to laiko Omaha susigiminiavo su Braunschweig Vokietijoje (1992), Šiauliais Lietuvoje (1996), Naas Airijoje (2002 metais), Xalapa Meksikoje (2005) ir Yantai Kinijoje (2011). Į jubiliejinę šventę, kuri tęsiasi nuo rugsėjo 16-osios iki 23-iosios, atvyko delegacijos iš visų šešių Omahos susigiminiavusių miestų, – kai kurios didesnės, kai kurios mažesnės. Atvyko švęsti 50-ies metų tarptautinę partnerystę, draugystę ir bendradarbiavimą.

Pati didžiausia delegacija, kurioje buvo 100 narių, iškaičiuojant Shizuoka miesto merą, Japonijos generalinį konsulą Čikagoje ir Shizuoka filharmonijos orkestro muzikantus, atvyko iš Japonijos. O antroji pagal dydį delegacija atvyko iš Šiaulių, joje buvo 34 nariai.

Gausią Šiaulių delegaciją sudarė dvi grupės. Pirmojoje grupėje buvo atstovai iš Šiaulių miesto savivaldybės, o antrojoje – Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ir šokių ansamblio „Saulė“ atlikėjai. Šiaulių miesto delegacijoje, vadovaujamoje mero Artūro Visocko, atvykusio su žmona Edita, buvo keletas ypatingų mūsų draugų: miesto tarybos narys, buvęs Šiaulių meras dr. Alfredas Lankauskas, Omahos / Šiaulių partnerystės sutarties signataras 1996 metais; miesto tarybos narys Jonas Bartkus, buvęs Šiaulių miesto Informatikos skyriaus vadovas, pirmą kartą į Omaha atvykęs 1996 metais dalyvauti USAID (United States Agency for International Development) remiamo mokymo programoje, kurią rengė Omahos miesto administracija kartu su Nebraskos universiteto Viešojo administravimo mokykla; mero pavaduotojas Stasys Tumėnas, pirmą kartą į Omaha atvykęs 1997 metais, dar būdamas Šiaulių universiteto Pedagogikos fakulteto dėstytojas; Audronė Jaugelavičienė, mūsų seniausia partnerė ir draugė, dirbanti Šiaulių miesto Tarptautinių santykių skyriuje.

Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ir šokių ansambliai „Saulė“ apsilankymas susigiminiavusiame mieste Omahoje buvo šeštasis (pirmą kartą – 1997 m.). Nors daugelis „Saulės“ ansamblio narių veidų keitėsi, bet jame iki šiol dalyvauja bent keli ilgamečiai mūsų draugai: Darius Daknys (meno vadovas), Eugenijus Andrulis (vokalistų vadovas), Adelė Gružienė (choreografijos vadovė) ir

Šiaulių miesto merijos bei Šiaulių universiteto „Saulės“ ansamblio nariai lankėsi Omahos „Lauritzen Gardens“ botanikos sode, prie skulptoriaus Aurimo Šimkaus kūrybinio darbo – „Eglė – žalčių karalienė“. G. Murausko nuotraukos

Zenonas Ripinskis (ansamblio vadybininkas).

Bendradarbiaujant su Nebraskos universitetu Omahoje (University of Nebraska Omaha – UNO), OSCA „Omaha Friends of Šiauliai“ komitetas Šiaulių delegacijos nariams surengė intensyvią penkių dienų susitikimų ir veiklos programą. Paskutines dvi viešnagės dienas Šiaulių delegacijos programoje dalyvavo ir Marijus Gudynas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje.

Šiaulių merijos delegacijai išimtiniausi susitikimai buvo merijoje su Omahos miesto mere Jean Stothert ir su Omahos Prekybos rūmų (Greater Omaha Chamber of Commerce) tarptautinio verslo vadovų komanda. Susitikimas Omahos merijoje truko beveik dvigubai

Šiaulių miesto merijos delegacija Omahos „Lauritzen Gardens“ botanikos sode, prie skulptoriaus Aurimo Šimkaus kūrybinio darbo – „Eglė – žalčių karalienė“ (iš k.): Jonas Bartkus, Audronė Jaugelavičienė, meras Artūras Visockas, dr. Gediminas Murauskas ir Šiaulių mero pavaduotojas dr. Stasys Tumėnas

ilgiau negu planuota, nes merai Jean Stothert ir Artūras Visockas artimai susidraugavo ir vaisingai diskutavo. Diskusijose su Omahos Prekybos rūmų

Po atidarymo iškilmių Šiaulių miesto merijos delegacija kartu su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu Čikagoje Marijumi Gudynu prie naujojo sienos paveikslo, kuris vaizduoja Pietų Omahos lietuvių bendruomenės istoriją (iš k.): dr. Alfredas Lankauskas, dr. Paulius Mileris, kons. Marijus Gudynas, Audronė Jaugelavičienė, Jonas Bartkus, dr. Gediminas Murauskas, Edita Visockienė, meras Artūras Visockas ir mero pavaduotojas dr. Stasys Tumėnas.

Šiaulių miesto merijos delegacija kartu su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu lankėsi Omahos Prekybos rūmuose: susitikimas su tarptautinio verslo vadovų komanda.

Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ir šokių ansamblio „Saulė“ nariai

vadovais buvo siekiama pagerinti verslo ir prekybos ryšius tarp Omahos ir Lietuvos, diskusijos taip pat buvo naudingos ir produktyvios.

Šiaulių universiteto folklorinis ansamblis „Saulė“ Omahoje surengė keletą koncertų – muzikos studentams bei moksleiviams Nebraskos universitete bei Westside progimnazijoje ir bendravo bei dalijosi muzikine patirtimi su UNO džiaz ansambliu. „Saulės“ koncertas UNO koncerto salėje (Strauss Performing Arts Center) tikrai buvo puikus ir meniškai išskirtinis tiek žiūrovams amerikiečiams, tiek žiūrovams lietuviams. Folklorinis ansamblis surengė išpūdingą koncertą ir „Homestake Opera House“ Lead miestelyje. Mat tris dienas studentai keliavo po „Badlands“ nacionalinį parką ir „Custer“ valstybinį parką Pietų Dakotos valstijoje.

Iš k.: Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Marijus Gudynas, Omahos miesto merė Jean Stothert ir Šiaulių miesto meras Artūras Visockas.

Ir LR generaliniam konsului Marijui Gudynui teko patirti įsimintinų akimirkų. Vienas iš jų – sieninio paveikslo atidengimo iškilmės prie Mackevičių šeimos „Lithuanian Bakery“ kepyklos ir parduotuvės. Šis spalvingas paveikslas, neseniai atliktas Omahos menininkų komandos, konsultuojantis su Omahos lietuvių bendruomenės nariais, vaizduoja Pietų Omahos lietuvių bendruomenės gyvenimo ir Lietuvos istorijos epizodus. Ir kaip visiems šiauliečiams, generaliniam konsului patiko išvyka į Omahos botanikos sodą – „Laritzen Gardens“ – kur Šiaulių rajono (Kurtuvėnų kaimo) drožėjas Aurimas Šimkus sukūrė tradicinę lietuvišką medžio skulptūrą „Eglė – žalčių karalienė“. Ši neseniai baigta skulptūra yra „Saulės tako“ projektą vainikuojantis darbas Omahos botanikos sode.

Taip pat vyko keli renginiai, kurie buvo įsimintini ir visiems lietuviams Omahoje. Tai puikus „Saulės“ ansamblio koncertas Omahos lietuvių bendruomenei ir garbingų svečių šiauliečių priėmimas Šventųjų Petro ir Pauliaus parapijos salėje, suorganizuotas „Omaha Friends of Šiauliai“ komiteto su skaniais užkandžiais, kuriais vaišino Omahos Lietuvių moterų klubas. Be to, visiems labai patiko brangiųjų svečių kalbos bei jų padėkos žodžiai. Taip pat svečiams ir Omahos lietuviams labai patiko koncertas, atliktas „Holland Performing Arts Center“ su Omahos simfoniniu orkestru, bendradarbiaujant su Šizuokos Filharmonijos orkestru. Po koncerto vyko šaunus Omahos merės priėmimas visiems garbės svečiams bei koncerto atlikėjams.

Tačiau svarbiausias ir įsimintiniausias renginys visiems buvo iškilinga OSCA 50-ųjų metų jubiliejaus vakarienė DoubleTree viešbutyje, Omahos miesto centre, kur dalyvavo apie 200 asmenų – tiek brangių tarptautinių svečių, tiek ir garbingų Omahos šeiminkų bei gyventojų.

Drama, šviesa, spalva ir metalas

VYTAUTAS MATULIONIS

Metalo paroda „Gamtos grožis“, 2015.09.12–13, Šv. Kazimiero parapijos salėje, Cleveland, Ohio. Dalyvaujančios menininkės: Nijolė Palubinskienė (grafika) ir Lina Palubinskaitė (metalo papuošalai). Rengėjai: korporacija „Giedra“.

Ir Amerikoje, ir Lietuvoje gražiai įvertinta menininkė Nijolė Palubinskienė šioje parodoje pateikia savo vėliausius kūrinius, įkvėptus jos kelionių po Lietuvą, Italiją ir Ameriką nuo vėsiaus Maino iki karštos Arizonos. Subrendusios menininkės vaizduotėje sukaupti kelionių išpūdžiai įdomiai atsiskleidžia medžio ir linoleumo raižiniuose, monotipijose ir oforto darbuose. Dramatiškiausi kūriniai yra juodai-balti medžio raižiniai, kuriuose vaizdžiai susipina linija, forma, šviesa ir šešėlis. Šis derinys yra lengvai pastebimas lūžtančiose audringos Baltijos bangose, tirštuose juoduose brūkšniuose, įrėmintuose kalnų viršūnėse, senos, medžiuose skęstančios bažnytelės šventoriaus pavargusiose tvorose. Lanksti ir ryški linija traukte traukia akį. Tai ypač būdinga dviems giminėms medžio raižiniams: „Miškas ryte“ ir „Miškas vidudienį“. Juose svarbų vaidmenį vaidina ne tik painus linijų rezginys, bet ir šviesa. Pirmajame, saulei tekant, ji sklinda iš apačios, o antrajame ji jau skverbiasi iš viršaus į tamsią miško kamienų tankmę. Pasigėrėtinas dienos eigos įvaizdis. Meninkei yra labai artimi kraštovaizdžiai. Ta-

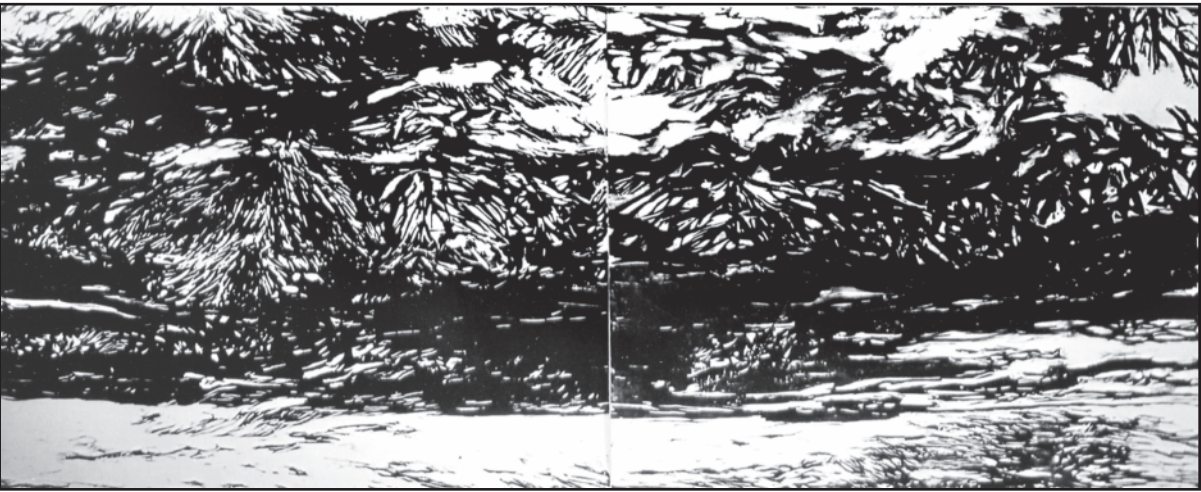

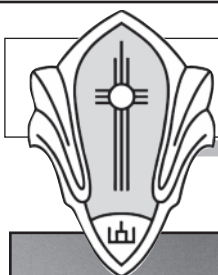
Iš kelionių po Italiją Nijolė Palubinskienė pateikia tris įdomius kūrinius iš Toscanos vynuogynų, įskaitant ir paruošiamąjį piešinį, kaip įvadą į kitus du. Pirmame pliki nugenėto vynuogyno stiebai balti, o antrame juodi. Abu kūriniai persmelkti kažkokia slegiančia laukimo ar net mirties nuotaika. Tai vieninteliai „liūdni“ šios parodos kūriniai. Jiems visai priešingas yra „Avenue“ – vešlių medžių šešėlingame glėbyje glūdintis miško takas, viliojantis praeivį pasinaudoti jo siūloma vėsa. Nuotaikinga ir gražu. Turint galvoje, kad monotipija yra sudėtinga kūrybinė priemonė, šiuo menininkės pasiekimu galime tik džiaugtis ir gėrėtis. Jis neabejotinai kyla iš metų metais puoselėtų ir tobulintų įgūdžių, tvirtai teptuką laikančios rankos ir vaizduotės, kurios nebaugina spalvingos naujovės.

Lina Palubinskaitė, apdovanojama iš mamos paveldėtais sugebėjimais, dailiųjų menų bakalaurą (BFA), kaip ir jos mama, gavo Clevelando meno institute – tik metalo kalybos srityje. Ši meno sritis reikalauja ypač gero įvairių metalo savybių pažinimo, nes nuo to iš dalies priklauso ir kūrinio kokybė. Iš šioje parodoje išstatytų roдиниų (kurių labai norėjosi matyti daugiau) aiškėja, kad menininkė tas savybes yra giliai įsisavinusi ir jas sėkmingai naudoja. Jos kūrinių (metalo papuošalų)

čiau tai kraštovaizdžiai dar nenuniokoti žmogaus, tokie, kokie jie buvo sutverti. Pats žmogus menininkės vaizduojamuose kraštovaizdžiuose sutinkamas retai. Šioje parodoje vienintelė ir graži išimtis yra „Pavasaris prie Erie ežero“. Jei bespalviai medžio raižiniai yra mįslingai dramatiški, tai parodos monotipijos vaizdžiai atskleidžia menininkės jautrią spalvingąją pusę, kurioje net ir šviesa įgauna savo spalvą. Čia spalvos nėra atskirtos viena nuo kitos, bet nejučiomis susilieja, pagimdydamos netikėtas, žiūrovo vaizduotę užtvindančias varšų dėmes. Ir nesvarbu, ar tai jūra, ar laukai, ar saulėlydžio nudažytos tarpeklio sienos, ar saulės įkaitintos rausvo molio bažnyčios, ar gaivi pavasario žaluma, ar vėslus, rudens šalnų dar nepakastas gėlynas, ar parkrantės uolas įniršusiai puolancios bangos – viską gaubia spalva prisotinta šviesa.

pavidalai remiasi gamta. Čia ir trapios šakelės, ir lapai, besiskleidžiantys gėlių žiedai, besiraitantys vijokliai, vabzdžiai (bitė, žiogas) ir paukščiai. Visi sidabre įkūnyti darbai nėra tikroviški, bet sumaniai, išvalgiai ir įtikinamai stilizuoti, atspindintys gamtoje matomus tikruosius jų pavidalus. Jie nėra griežtai geometriškai kampuoti, bet švelniai banguojantys, plastiški. Geras pavyzdys būtų puikus susipynusių vijoklių kaklo papuošalas. Linos kūrinius galima būtų pavadinti metalo miniatiūromis, kuriose „gamtos stebuklu“ pagrindinės savybės yra sutirštinamos, supaprastinamos, bet, menininkės sugebėjimų dėka, kruopščiai išsaugomos. Įdomu, kad jos vyras Timothy taip pat yra menininkas ir jie turi savo studiją. Clevelando lietuvių bendruomenė turėtų jaustis laiminga, turėdama tarp savęs šias kuklias, bet savo kūryba dosnias menininkes.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Čikagos Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio kuopos nariai jau antrą kartą susirinko šiais mokslo metais. Spalio 11 d. kun. Lukas Laniauskas, SJ, aukėjo Mišias jaunimui Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, o po to su jaunais ateitininkais susitiko Ateitininkų namuose susirinkimams. Viršutinėje nuotraukoje Čikagos jaunučiai rodo savo kūrybą. Už jų stovi būrelis padėjėjai.

Dešinėje nuotraukoje: Kun. L. Laniauską po šv. Mišių apsupo būrys vaikučių. Ilonos Didžbalienės nuotraukos

Neapsieiname be įstatų

Kvietimas tobulinti ŠAA įstatus

Atrodo, kad įstatų tvarkymui nėra galo, ir kiekvienas lietuvis, bent kiek tarnavęs kokios nors lietuviškos organizacijos valdyboje yra tapęs įstatų žinovu. Todėl Š. Amerikos ateitininkų taryba (ŠAAT) nori pasikliauti jūsų žiniomis.

Nuo ŠAAT įsteigimo dar pereiname šimtmetyje kiekviena ŠAA taryba buvo paskyrusi savo „įstatų komisiją“ ar „komitetą“. Vis ieškoma, kaip apibrėžti savo valdymo taisykles, kad jos nesukaustytų kūrybingos veiklos, bet duotų laisvės tvarkingai ir atsakingai atlikti savo užduotis.

Š. m. birželio 6 d. Ateitininkų namuose Lemonte įvykusiame visų Š. Amerikos ateitininkų

metiniame susirinkime buvo pristatyti naujai parengti Š. Amerikos ateitininkų įstatai. Ši didelį darbą atliko Romualdas Kriaučiūnas, Lina Žliobienė ir Milda Palubinskaitė. Pakeitimų

Skaitykite įstatus: ateitis.org

Komentuokite: LCFAtaryba@gmail.com

nebuvo itin daug. Buvo stengiasi padaryti organizacijos veiklą skaidresnę ir duoti nariams daugiau galios priimti sprendimus.

Narių susirinkimo metu buvo išdalintos naujų įstatų kopijos. Iškilo daug klausimų. Nenorint gaisinti susirinkimo laiko ilgomis diskusijomis buvo nutarta, kad 2008 m. ir 2015 m. įstatų versijos bus paskelbtos ateitininkų tinklalapyje. Ten kiekvienas galės paskaityti ir pakomentuoti. Taip ir buvo padaryta, bet iki šiol nesulaukta jokio komentaro.

Todėl ŠAA taryba vėl kviečia ir prašo, kad ateitininkų nariai perskaitytų įstatus (juos rasite ateitis.org), palygintų su buvusiais ir, jei turi komentarų, nusiskundimų ar pagyrimų atsiųstų savo mintis el. paštu: lcfataryba@gmail.com iki lapkričio 20 d. Tai proga kiekvienam pasisakyti. Jei bus iškilę rimti prieštaravimai, tada greičiausiai laiku bus sušauktas susirinkimas – akivaizdinis arba telefonu – klausimus spręsti. O jei niekas nereaguos, tada įstatų diskusijos nutrūks iki kito visų Š. Amerikos ateitininkų metinio narių susirinkimo 2016 m. rudenį.

Vida Kuprytė
ŠAAV sekretorė

Čikagos Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio kuopos jauniausi nariai spalio 11 d. susirinkime Ateitininkų namuose, Lemont, IL.

STUDENTAI, DĖMESIO!

Studentų savaitgalis – lapkričio 20–22 d.

Studentų ateitininkų savaitgalis vyks lapkričio 20–22 d. Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos jaunimo stovyklavietėje Dainavoje. Visi studentai nuo 18–29 metų amžiaus yra kviečiami dalyvauti. Savaitgalio metu vyks ir Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Norintys galės duoti Studento ateitininko įžodį.

Proga vadovauti

Ar prisimenate, kokią didelę įtaką vadovai jums padarė MAS Žiemos kursuose? Dabar jūsų laikas moksleiviams suteikti tą patį malonumą. Ieškome vadovų ir štabo narių Žiemos kursams, kurie vyks **2015 m. gruodžio 26 – 2016 m. sausio 1 d. Dainavoje.**

Malonėkite pranešti apie savo norą vadovauti iki **spalio 19 d. el. paštu: moksleiviucv@gmail.com**

Ateitininkų namų knygų klubas

Ateitininkų namų knygų skaitymo būrelis rinksis trečiadienį, lapkričio 4 d., 10 val. r. Šįkart bus aptariama Jodi Picoult romaną „Leaving time“.

Jodi Picoult (g. 1966) yra viena populiariausių šiuolaikinių JAV rašytojų. 2003 m. jai buvo paskirta New England Book Award premija už visą kūrybą. J. Picoult yra parašiusi keliolika romanų, sulaukusių didžiulio skaitytojų pripažinimo. Jos knygos parduotos daugiau nei 14 milijonų tiražu.

Jei yra norinčių sudaryti skaitymo būrelį, kuris rinktųsi vakarais ar savaitgalį, prašome susisiekti su Ateitininkų namų pirmininke Daine Quinn el. paštu: dainequinn@gmail.com

„Per skautybę – lietuvybei”

2000 m. „Šešupės” draugovėje, Lemont, IL skautės mokėsi verti šiaudinukus.

Atkelta iš 1 psl.

Šiaudinukai

Baltų šiaudinukų vėrimą, kuris buvo pradėtas Lietuvos garbės konsulės Juzės Daužvardienės 1942 metais, papuošiant lietuvišką eglutę Čikagos Mokslo ir pramonės muziejuje, sėkmingiausiai išeivijoje paskleidė lietuvaitytės skautės. Skaucių sueigose gaminamais šiaudinukais buvo puošiamos eglutės namie ir lituanistinėse mokyklose, jie buvo dovanojami draugams, bendradarbiams svetimtaučiams. Jų dėka suverti šiaudinukai papuošė eglutes Čikagos tarptautinėje mugėje, Šv. Kryžiaus ligoninėje, lietuviškų parduotuvių vitrinose ir kitur. Alė Namikienė ir jos sesuo Felicija Jau-nienė su nuolatiniais padėjėjais Vy-tautu Namiku ir Jūrate Namikaite-O'Brien nuo 1997 m. dalyvauja skautų mugėse. Parduotų šiaudinukų pelnas skiriamas skautiškajai veiklai ir, kol vyko APPLE vasaros kursai, – Lietuvos pedagogų stipendijoms.

Dailininkė Ada Sutkuvienė prisimeną 1954 metus, kai International Institute of Los Angeles parodoje skautėms papuošus lietuvišką eglutę, TV stoties korespondentai fotografavo ir klausė, iš kokio krašto jos yra. Paaškinus apie šiaudinukus ir kad jos esančios iš Lietuvos, buvo daug paskambinimų į TV stotį, buvo protestų ir aiškinimų, kad Lietuvos nėra... Neįmanoma išvardinti visų lietuviškų šiaudinukų vėrėjų, bet kur tik JAV ir Kanadoje gyveno skautės, ten viena po kitos atsirado ir lietuviškų šiaudinukų eglutės: Bostono miesto rūmų centrinėje auditorijoje, Detroito istorijos muziejuje, Canadian National exhibition (Toronto), Ontario Science centre, St. Louis muziejuje, Indiana Welcome Center ir Winter Wonderland (Hammond, IN), Cancer Society parodoje (Miami), Lietuvos pasiuntinybėje Washington, DC, The Herbert Hoover Presidential muziejuje, The National Museum of American History, Smithsonian Institute, Du Pont Plaza Mall Washington, Washington Bazilica of the National Shrine of Immaculate Conception Šiluvos koplyčioje, Amerikos skautų SBA Center, New Brunswick, NJ ir daug kitur.

Velykės ir lietuviški margučiai

Lietuvių skautų sąjunga, rašo Alė Namikienė, turi labai daug Velykių, kurios mokė ir tebemoko mūsų jaunimą apie Velykų papročius, rodo šį meną Amerikos visuomenei parodose ir įvairiose šventėse. Čikagoje labai žinoma Velykė yra Rūta Daukienė. Jos spalvingų margučių rinkinys yra Čikagos lietuvių dailės muziejuje, Tautodailės galerijoje. Ramutė Plioplytė kūrė margučius-paukščius ir margučius, skutinėtus lazeriu. Jie yra saugojami Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Dailūs Ramutės Bartuškienės margučiai puošia knygos „Lietuvių Tautodailės Institutas išeivijoje” puslapius. Čikagos miesto centre ne kartą margučių marginimo meną rodė Liudas Volodka, National Gas Pipeline darbuotojams – Alė ir Vytautas Namikai. Jų ir margučių nuotrauka su ilgu straipsniu buvo išspausdinta bendrovės leidžiamame žurnale. Kai North Dakotoje gyveno Ona Adomaitienė, jos margintų margučių nuotrauką

savo sveikinimo laiškam pasirinko valstijos senatorius Quentin N. Burdick. Nuotraukose abi Velykės dėvi puošnius tautinius drabužius. Įvairioms progoms atminti nuostabius margučius yra išskutinėję Aldona Saimininkienė, Aldona Bartytė, Marija Gotceitienė ir primarginusios seserys Ramutė, Gilanda, Audronė ir Milda Bartytės, Lionė Vilimienė, Alfonsa Pažiūrienė, Silvija Fabijonaitė-Comeaux. Nepaprastai gražūs Genovaitės Treinienės deginti mediniai margučiai ir lėkštės. Reginos Petrutienės išdegtas medinis margutis 1981 m. buvo įteiktas JAV Prezidentūrai. Prieš tai, 1978 m., Regina buvo paprašyta išdegti lietuviškais raštais medinę dėžutę Rosalyn Carter, kurią įteikė Prezidento žmonai Baltuosiuose rūmuose.

Detroito Algio Vaitkevičiaus vadovaujama skautų draugovė ypač sėkmingai garsina Lietuvos vardą. Nuo 1960 m. dalyvaudami BSA (Boys Scout of America – Amerikos skautų) skautoramose, mokė kaip marginti margučius, kaip verti šiaudinukus, su dro-

Aldonos Saimininkienės margučiai

žinėjimo, audimo menu. Draugovė nuolat laimėdavo Excellence Award.

Skautės audėjos

Lietuvaitės skautės audžia ne tik tautines juostas, bet ir tautinius drabužius, kuriais puošia lietuvišką jaunimą. Didelę audinių skrynį priaudė Mont-realio „Vaivos” draugovės skautės, kurios 25 metus vykdė „Vaivorykštės” projektą, ruošdamos parodas JAV ir Kanadoje. Apie jų 1975 m. surengtą parodą plačiai rašė Kanados spauda. Tais pačiais metais ši paroda dar buvo suruošta Canadian Public Archives, Ot-tawoje. Labai daug audinių tautiniams lietuviškiems moterų ir vyrų drabužiams yra išaudusios Liuda Sendziki-enė, Greta Baltaduonienė, Aldona Veselkienė. Los Angeles gyvenanti Bi-rutė Prasauskienė pradėjusi austi 1989 m. savo anūkėms, nuo mažesnių iki di-desnių, išaudė audinį dešimčiai tau-tinių drabužių. Anglijoje Gilma Zin-kienė priklausė Derbyshire Weavers, Spinners & Dyers gildijai, kur buvo ro-domi jos darbai. 1980 m. žurnalas „Wo-manscraft” išspausdino straipsnį „Meet a Lady from Lithuania”.

1980 m. Aldona Veselkienė Čikagoje įsteigė Lietuvių tautodailės instituto skyrių. Rengė parodas, kalbėjo Weavers Guild, klubo narėms, rodė audimo meną Museum of National History, University of Illinois at Chicago Circle Campus. Aldonai išvykus į Kanadą, skyriaus vedėjos pareigas perėmė Vida Rimienė. Ji ir Rugilė Šlapkauskienė audžia didžiosiomis staklėmis, Kristina Vaičikonienė audžia juostas ir gobele-nus mažesnėmis staklėmis. 1988 m. Milwaukee, WI vykusioje miesto mu-gėje Vida su kitomis instituto narėmis supažindino mugės lankytojus su au-dimo menu. Tuomet lietuvių paroda už-ėmė pirmąją vietą. Tautodailės parodoje 1998 metais Vida skaitė paskaitą apie lietuvių liaudies meną Embroi-derers’ Guild of America, o Rugilė Šlapkauskienė rodė kaip audžiama. 1999 m. Tautodailės galerijoje Vidos paskaitos apie tautinius drabužius klausėsi Illinois Prairie Weavers Assn. nariai.

Lėlės-lietuvaitytės

Didelį pasisekimą ir paklausą Ka-ziuko mugėse ir parodose turėjo vy-resniųjų skaucių aprengtos lėlės-lie-tuvaitės. Jas kruopščiai lietuviškais drabužiais aprengdavo „Aušros Vartų” tunto, kun. Gražinos būrelio vyr. skau-tės, Albina Ramanauskienė, Birutė Vindašienė, Eleonora Šalčiūnienė, Da-nutė Korzonienė ir daug kitų skaucių. Keramikos lėles-lietuvaitytes gamino Aldona Martienė.

1992 m. Baniutė Kronienė ir Van-da Aleknienė sukūrė 66 poras lėlių, ku-rioms dailininkė Aleknienė suteikė „dinamiškumą ir gyvybę”, o Romas Kronas – reikiamą foną ir butaforiją (pvz., sūpuokles). Amerikietė audėja Kati Meek filmavo lėlių kūrimo ir ap-rengimo eigą ir aprašė žurnale „Threads”. „Lithuanian Dancing Dolls Collection” paroda vyko 1992 m. Naper Settlement, Naperville, IL., ir 1993 m. Grand Rapids, MI. Knygoje „Reflec-tions From A Flaxen Past” 2000 m. Kati Meek per 4 puslapius išspausdino straipsnį su tautinius šokius šokančių miniatiūrinių šokėjų porų nuotraukomis.

Šį žvilgsnį į Alės Namikienės „pri-siminimų leidinį” užbaigia jos pačios parinkti pagal poetą Bernardą Braz-džionį žodžiai: *Mylėjom Lietuvą iš tolo, visa širdim, visais jausmais ir visomis jėgomis, kad jos vardas būtų gyvas.*

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Pasirašyta sutartis dėl GIPL finansavimo

Pasirašyta istorinė sutartis.

R. Dačkaus nuotr.

Vilnius (Prezidentūros info) – Lietuvai, Lenkijai ir Europos Komisijai spalio 15 dieną pasirašius sutartį dėl bendro dujotiekio tarp Lietuvos ir Lenkijos projekto (GIPL) finansavimo, Europos Komisijos vadovas Jean-Claude Juncker sakė, jog Lenkijos-Lietuvos dujotiekis yra pirmasis energetikos infrastruktūros projektas, kuris sujungs Baltijos šalis su Vakarų Europos rinkomis ir tai istorinė akimirka.

Pasak J. C. Junker, ES investicijos į šį projektą yra didžiausios tokios investicijos ES istorijoje.

„Tai yra investicijos, kurios ateityje atneš dividendų, užtikrins laisvą energijos išteklių judėjimą Europoje. (...) Mums reikia užtikrinti išteklių tiekimo saugumą, diversifikuoti išteklius. Tai mes galime padaryti kartu vardan

Pirmoji „Rail Baltica“ vėžė – istorinis įvykis

Vilnius (ELTA) – Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius penktadienį Kaune dalyvavo atidarant pirmąją istorinio projekto „Rail Baltica“ geležinkelio vėžę nuo laikinosios sostinės iki Suvalkų Lenkijoje. Premjero teigimu, tai istorinis įvykis, pirmasis tokio masto projektas nuo Nepriklausomybės pradžios, kuris Europoje buvo brandintas net du dešimtmečius.

„Europos Sąjungoje (ES) brandinto projekto ‘Rail Baltica’ idėja pagaliau tampa kūnu – transeuropinio geležinkelio pirmieji 120 kilometrų nuo Lietuvos ir Lenkijos sienos iki Kauno jau nutiesti. Tai labai gera pradžia, tačiau privalome nesustoti – kviečiu projekto partnerius, ypač kaimyninę Lenkiją, bendradarbiauti siekiant tolesnių tikslų – vėžės nuo Varšuvos iki Talino“, –

savo piliečių, savo vartotojų“, – sakė J. C. Junker.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė teigė, kad sutarties pasirašymas yra svarbus žingsnis ES energetinės sąjungos link.

Estijos premjeras Taavi Roivas teigė, kad Lenkijos-Lietuvos dujotiekis suartins visą Europą.

558 mln. eurų vertės projekto statyboms EK skyrė 295 mln. eurų iš Europos Sąjungos CEF fondo, o dar 10 mln. eurų – tyrimams. Lietuvai skirta 55 mln. eurų, Lenkijai – 240,3 mln. eurų.

Tai labai svarbus projektas Lietuvai ir visai ES, nes įgyvendina energetikos sąjungos idėją, be to, jis padidins Baltijos šalių energetinę nepriklausomybę nuo rusiškų dujų.

sakė premjeras A. Butkevičius prabėždamas, jog Lietuva jau vykdo svarbius darbus šiaurės kryptimi.

Įgyvendindama projektą „Rail Baltica“ Lietuva vykdo vieną iš prioritetinių ES transporto infrastruktūros projektų, kuriame taip pat dalyvauja Lenkija, Latvija, Estija ir Suomija.

Lietuvai šis projektas savo investicijų apimtimi yra didžiausias po mūsų Nepriklausomybės atkūrimo. Vykdamas geležinkelio vėžės tiesimo darbus jau panaudota apie 30 tūkst. tonų plieno, metalo, apie 800 tūkst. tonų skaldos, atlikta žemės darbų panaudojant 1,5 milijono tonų grunto. Žiūrint vizualiai, tokio masto metalų, skaldos ir žemės pervežimo darbams reikėtų 30 tūkst. vagonų, sąstato ilgis sudarytų per 390 kilometrų.

VSD steigs kovos su terorizmu padalinį

Vilnius (Vyriausybės info) – Darydamas struktūrinę Valstybės saugumo departamento (VSD) pertvarką naujasis vadovas Darius Jauniškis ketina įkurti kovos su terorizmu padalinį, pranešė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas Artūras Paulauskas.

Ankstesnė VSD vadovybė buvo atsisakiusi koordinuoti kovą su tero-

rizmu, teigdama, kad tai ne šios institucijos funkcija.

Buvęs VSD direktorius Gediminas Grina yra sakęs, kad kova su terorizmu neturėtų būti departamento užduotis, nes VSD nebėra ikiteisminio tyrimo institucija. Svarstyta galimybė kovos su terorizmu koordinavimą perduoti Vyriausybei, Vidaus reikalų ministerijai arba policijai.

JAV steigia karių aprūpinimo centrą

Marijampolė (KAM info) – Jungtinės Valstijos Marijampolėje steigia Baltijos šalyse dislokuotų amerikiečių karių aprūpinimo centrą.

JAV sprendimą priėmė po to, kai išbandė Lietuvos infrastruktūrą šiemet vykusiose pratybose „Baltic Push“.

Dalis konteinerių į naujai steigiamą centrą turėtų atvykti spalio 19

dieną.

JAV Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje nuo pernai pavasario yra dislokavusios po kuopą karių, kurie nuolat rotuojami. Šių veiksmų imtasi reaguojant į Rusijos veiksmus Ukrainoje.

Jungtinės Valstijos ateityje taip pat žada Baltijos šalyse dislokuoti karinę įrangą ir techniką.

Pabėgėlių krizė yra istorinis išbandymas ES

Berlynas (ELTA) – Vokietijos kanclerė Angela Merkel istoriniu išbandymu Europos Sąjungai (ES) pavadino didelį į žemyną atvykstančių pabėgėlių skaičių. Reikia rasti bendrą atsakymą į tai, kaip Europa turi reaguoti į tokius iššūkius, kaip karas ir

kaimynystė, pareiškė ji Bundestage. Kanclerė pabrėžė, kad ES šalių rate labai ryžtingai sieks bendrą Europos veiksmų pabėgėlių problemai išspręsti.

Ji sakė, kad pabėgėlių srautams sustabdyti būtina rasti sprendimą Sirijos konflikte.

Washingtonas atsisako derėtis su Rusija

Maskva (Alfa.lt) – Rusijos užsienio reikalų sekretorius Sergejus Lavrovas pareiškė, kad Jungtinės Valstijos atsisako siųsti aukšto rango kariuomenės pareigūnų delegaciją į Maskvą aptarti griežtesnio kovos veiksmų Sirijoje koordinavimo, kaip siūlo Maskva.

Pasak S. Lavrovo, tokį pasiūlymą pateikė Rusijos prezidentas Vladimi-

ras Putinas, lankydamasis New Yorke rugsėjo pabaigoje.

Taip pat buvo numatyta, kad antrajame etape į JAV būtų siunčiama Rusijos delegacija, kuriai vadovautų ministras pirmininkas Dmitrijus Medvedevas, sakė ministras ir pridūrė, kad Washingtonas taip pat pranešė nepriimsiantis Rusijos delegacijos.

Ukraina iš Rusijos reikalaus 1 trilijono dol.

Paskaičiuota Ukrainai padaryta žala.

REUTERS nuotr.

Kijevas (Bernardinai.lt) – Ukrainos ministras pirmininkas Arsenijus Jaceniukas pareiškė, kad šalis ketina iš Rusijos reikalauti ne mažiau kaip 1 trilijoną dolerių už Krymo aneksiją bei Donbaso sugriovimą.

A. Jaceniukas pažymėjo, kad dabar Kijevas ruošiasi juridiniam karui su Rusija. Be minimos kompensacijos, teismas taip pat gali nagrinėti ir Maskvos atsisakymą restruktūrizuoti Ukrainos skolą, kuri siekia 3 mlrd. dol.

EP narys šnipinėjo Rusijai

Briuselis (Faktai.lt) – Europos Parlamentas spalio 15 dieną sutiko panaikinti teisinę neliečiamybę savo deputatui Bela Kovacs, Vengrijos ultradešinėsios partijos „Jobbik“ nariui, kuris įtariamas šnipinėjęs Rusijos naudai.

Sprendimas išaldyti europarlamentaro teisinę neliečiamybę buvo priimtas balsuojant pakeliant ranką per posėdį Strasbūre. Dabar Vengrijos institucijos galės tirti B. Kovacs bylą ir jį apklausti.

Vengrijos prokurorai įtaria, kad 55 metų politikas, kuris dažnai lankosi Maskvoje, reguliariai slapta susitinka su Rusijos diplomatais.

Europarlamentarui atsirūgo dažnos kelionės į Rusiją. kronika.ro nuotr.

Jeigu būtų pripažintas kaltu dėl šnipinėjimo, B. Kovacs gali būti pašalintas už groty 2–8 metams.

B. Kovacs neigia įtarimus.

Vis daugiau rusų nori gyventi JAV

Maskva („Draugo“ info) – Nuo 2012 metų rusų, siekiančių gauti leidimą gyventi Jungtinėse Valstijose, skaičius išaugo 58 procentais, teigia JAV ambasados Maskvoje atstovas Will Stevens. Jo teigimu, net 265 086 žmonės šiemet dalyvavo JAV valstybės departamento žaliosios kortos loterijoje. Tuo metu 2012 metais šis skaičius buvo kur kas mažesnis – 167 600.

Rusų, norinčių laimėti JAV žaliąją kortą, skaičius išaugo nepaisant

intensyvios antiamerikietiškos propagandos. Daugiau nei 4 tūkst. rusų 2015 metais gavo žaliąją kortą.

Rusijos valdžia pastaruoju metu nerimauja dėl rusų noro tapti JAV piliečiais. Pernai Rusija vienpusiškai nutraukė populiarią mainų programą, pagal kurią daugiau nei 8 tūkst. studentų mokėsi Jungtinėse Valstijose. Vyriausybės pareigūnai teigė, kad šios programos tikslas buvo pritraukti protingus studentus ir priversti juos pasilikti JAV.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Visi 22 lietuviai įveikė Čikagos maratoną!

Saulėtą spalio 11 d. dieną, sekmadienį, Čikagos miesto centre vykusiame 38-ajame tradiciniame maratono bėgime „Bank of America Chicago Marathon 2015“ dalyvavę visi 22 bėgimo trasą pasiryžę įveikti lietuviai sportininkai sėkmingai ją baigė ir pasidabino organizatorių įsteigtais atminimo medaliais. Apdovanojimo išskilmės vyko naujose LR generalinio konsulato patalpose NBC Tower.

Kaip ir kiekvienais metais, mes, lietuviai, išsiskyrėme kelių milijonų žiūrovų minioje. Sirgalių, ankstyvą sekmadienio rytą, atėjusių palydėti bėgikus, rankose netrūko lietuviškų trispalvių bei kitos atributikos.

Prie šventiškai balionais ir tautinėmis trispalvėmis išpuoštos septynioliktos maratono trasos mylios žymos (čia įsikūrusi PLB Lituanistikos katedra) susirinkę ištikimiausi bėgimo entuziastai lietuviai ypatingai karštai – mojuodami vėliavomis, dainomis ir skanduotėmis – palaikė kiekvieną pro juos prabėgantį tautietį.

Akciją „Lietuviai Čikagos maratone“ jau šestą kartą organizavo generalinis konsulatats Čikagoje, o rėmė Čikagos apylinkių lietuvių „Rotary“ klubas, įmonė „Atlantic Express“ bei LR užsienio reikalų ministerija.

Primename, kad greičiausiai lietuvių komandoje šiais metais Čikagos maratoną nubėgo Oklahomos universitete studijuojanti kaunietė Monika Juodeškaitė, kuri 26 mylių arba 42 ki-

Lietuviai Čikagos maratone.

D. Ruževičiaus archyvo nuotr.

lometrų atstumą įveikė per rekordinį laiką 2:34:29 val. Monika 20-24 metų amžiaus grupėje liko antra, o bendroje įskaitytoje tarp 45 tūkst. maratoną bėgusių bėgikų iškovojo aukštą 126-ąją vietą!

Tarp lietuvių vyrų antrus metus iš eilės greičiausiai bėgo čikagietis Egidijus Jakštas (02:59:00). Jis Čikagos maratoną baigė jau septintą kartą!

Tarp vyrų greičiausiai šiemet Čikagos maratoną įveikė Kenijos stajeris Dickson Chumba, 42 km 195 m įveikęs per 2 valandas 9 minutes ir 25 sekundžių. Nedaug nuo nugalėtojo atsilikęs jo tautietis Sammy Kitwara (2:09:50), kaip ir pernai, finišavo antras, o trečias finišo liniją kirto dar vienas Kenijos bėgikas Sammy Ndungu (2:10:06).

Moterų grupėje greičiausiai buvo Kenijos bėgikė Florence Kiplagat (2:23:33), aplenkusi Etiopijos bėgikės Yebrgual Melese (2:23:43) ir Birhane Dibaba (2:24:24).

Beje, abu greičiausi 2015 m. Čikagos maratono bėgikai vyrų ir moterų grupėse – tiek D. Chumba, tiek ir F. Kiplagat praėjusiais metais analogiškame maratone tretį.

ČLKL čempionate – rezultatyvumo rekordas

Rungtyniauja „Juodkrantės“ ir „Atleto“ krepšininkai.

Spalio 10 d., šeštadienį, Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) 13-ojo sezono čempionate sužaistos II rato rungtynės.

Dar vieną nesėkmę naujojo ČLKL sezono varžybose patyrė praėjusių metų čempionai „Juodkrantės“ krepšininkai. Po pirmojo pralaimėjimo „Radviliškiui“ pirmojo rato rungtynėse (64:77), šįkart „Juodkrantės“ komanda minimalia persvara – 65:66 nusileido antrąją pergalę iškovojuusiems „Atleto“ krepšininkams.

Praėjusio sezono bronziniai prizininkai „Švyturio“ krepšininkai nesunkiai, rezultatu 80:49 įveikė „Lietavos“ komandą. Abejose komandose sublizgėjo po 30 taškų į varžovų krepšį įmetę Edvinas Presniakovas („Švyturys“) ir Deividas Markevičius („Lietava“).

Tačiau ne šie krepšininkai tą šeštadienio vakarą buvo rezultatyviausi ČLKL aikštelėje: „Lituanicos“ komandos gynėjas Danielius Jurgutis pergalingose savo komandos rungtynėse su „Jaunimo“ komanda (93:74) sugebėjo pelnyti net 43 taškus ir tuo pačiu pasi-

ekė šio sezono ČLKL rezultatyvumo rekordą. D. Jurgutis į varžovų krepšį metė pavydėtinais taikliai – jis pataikė 8 iš 11 dvitaškių, 8 iš 12 tritaškių bei 3 iš 4 baudos metimų, bendrai mesdamas 72 proc. taiklumu.

„Jaunimo“ komanda neatsilaikė ir rungtyniaudama su praėjusio sezono ČLKL „Radviliškio“ krepšininkais, kuriems pralaimėjo rezultatu 65:85.

Dvi nesėkmes per vieną varžybų dieną taip pat patyrė ČLKL debutantai „Lituanicos-9-okų“ krepšininkai. Pirmose rungtynėse jie 42:60 pralaimėjo „Stumbro“ komandai, o antrame susitikime jauniausi krepšinio lygos dalyviai labai apmaudžiai, paskutinę rungtynių sekundę į savo krepšį praleido 2 taškus ir rezultatu 67:68 turėjo pripažinti „Vilniaus“ krepšininkų pranašumą.

III rato rungtynes komandos žais spalio 17 d., šeštadienį. Tadien nuo 1 val. p. p. iki 8 val. vakaro bus sužaistos šešerios rungtynės. O spalio 18 d., sekmadienį, naujojo sezono varžybas pradės keturios ČLKL mėgėjų varžybose dalyvaujančios komandos. Visą ČLKL varžybų tvarkaraštį galima rasti internete: www.clkl.net.

ALTL pasitinka jubiliejinį – 10-ąją sezoną

Spalio 18 d., sekmadienį, visų tinklinio mylėtojų lauksime Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kur įvyks 10-ojo, jubiliejinio, Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) sezono atidarymas ir pirmosios sezono varžybos.

4 val. p. p. vyks iškilmingas jubiliejinio sezono atidarymas, sveikinimai ir meninė dalis, po ko iškart galėsite stebėti pirmąsias tinklinio čempionato varžybas.

Šiemet ALTL pirmenybėse rungtyniaus 8 komandos – „Atlantic Express“, „Panevėžys“, „Gubernija“, „Šiauliai“, „Nemunas“, „Pilėnai“, „Lockport“ ir „BG Team“.

Tinklinio sirgaliams organizatoriai kiekvieną sekmadienį žada įdomias, karštas ir aistringas kovas tinklinio aikštelėje. Atvykite ir palai-kykite Amerikos lietuvių tinklinio lygą, kuri pradeda jau 10-uosius veiklos metus!

ČLSTL 7-asis sezonas

Septintus veiklos metus skaičiuojanti Čikagos lietuvių stalo teniso lyga (ČLSTL) naująjį sezoną pasitiks spalio 22 d., jau įprastą varžyboms skirtą dieną – ketvirtadienį. Tadien Pasaulio lietuvių centro salėje Lemonte įvyks jau 26-jo ČLSTL turnyro varžybos.

Kviečiame visus norinčius pažaisti stalo tenisą, dalyvauti naujojo sezono varžybose. Daugiau informacijos – tel. 847-890-2194 (Tommas).

Gyvenimas – tai pasišventimas

30 metų be kompozitoriaus Juozo Žilevičiaus

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Juozas Žilevičius (1891 m. kovo 28 d. Jėrubaičių kaime, Plungės valsčiuje, Telšių apskrityje – 1985 m. rugpjūčio 5 d. Baltimore, MD) – vargonininkas, kompozitorius, pedagogas, choro dirigentas, muzikologas, kultūros veikėjas. Nuo 1929 m. gyveno JAV.

Vienas svarbiausių Juozo Žilevičiaus nuopelnų yra unikalus lietuvių muzikologijos archyvo įsteigimas. Iki 1960 m. archyvas egzistavo kaip privati kolekcija kompozitoriaus namuose Elizabeth, NJ, nesaugoma jokių teisinių aktų. Juozas Žilevičius nuolat plėtė archyvo fondus. Vėliau patikimą prieglobstį archyvui jis surado jėzuitų pastogėje Čikagoje. 1960 m. sudaryta sutartis su jėzuitais, kuri įpareigojo Lietuvos konsulą Čikagoje vykdyti jo valią – būtent, kad archyvas bus perduotas nepriklausomai Lietuvai. Kad neiškiltų jokių teisinių kolizijų su JAV veikiančiais įstatymais, 1976 m. jis buvo įregistruotas kaip ne pelno siekianti organizacija, atleista nuo mokesčių. Be to, kad muzikologijos fondai neatitektų amerikiečių organizacijoms, Juozas Žilevičius 1977 m. parašė testamentą, kur dar kartą aiškiai išdėstė savo valią – archyvas turi būti perduotas nepriklausomai Lietuvai (kurios atkūrimu tuo metu dar mažai kas tikėjo). Archyvui nuolat trūko lėšų ir profesionalių darbuotojų. 1979 m. dėl sveikatos Juozas Žilevičius turėjo palikti Čikagą ir persikelti į Baltimore, MD. Nuo to laiko archyvų rūpinosi jo arba lietuviškų organizacijų įgalioti asmenys, ypač Juozas Kreivėnas. Pastarasis 1984 m. perdavė Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC) savo biblioteką. Kreivėno įkalbėtas Juozas Žilevičius sutiko savo archyvą sujungti su jo biblioteka, kad būtų išsaugoti muzikologiniai fondai. Juozui Žilevičiui mirus, 1986 m. archyvas buvo išregistruotas kaip savarankiška institucija ir jo tarybos oficialiai perduotas LTSC. Juozo Žilevičiaus muzikologijos archyvas tapo Juozo Žilevičiaus-Juozo Kreivėno lietuviškos muzikos archyvu, kuriuo LTSC disponuoja iki šiol.

Rugpjūčio 5 d. sukako 30 metų, kai didysis kompozitorius apleido Gyvenimo vargonus ir iškeliavo Anapilin. Beveik du dešimtmečius jis (ir jo archyvas) gyveno „vėjų mieste“. Nedaug teliko žmonių, kurie turėjo progos iš arčiau pažinti šį nelengvo charakterio užsispyrusį, tačiau daug nuveikusių žemaitį. Visgi po truputį iš žmonių prisiminimų pabandykime sudėlioti Juozo Žilevičiaus portretą.

Mitai ir tikrovė

Nors daugelis Juozą Žilevičių iš pagarbos vadino profesoriumi, tačiau nemažai kam kilo abejonių, ar jis iš tikrųjų turėjo šį titulą? Abejonių kilo ne tik New Jersey Fair Lawn miestyje gyvenusiam fagotistui, lituanistinės muzikos rinkėjui, diskofilui Vytautui Stroliai, bet ir Čikagos priemiestyje Cicero gyvenusiam pedagogui, chorvedžiui, vargonininkui Juozui Kreivėnui bei kitiems. Prisipažin-

Prisimenant Klaipėdos konservatoriją (sėdi iš k.): Klaipėdos krašto mokyklų draugijos vicepirmininkas dr. Kazys Trukanas, Kauno Valstybinės teatro režisierius Antanas Sutkus, Klaipėdos konservatorijos direktorius Stasys Šimkus, konservatorijos inspektorius Juozas Žilevičius, neatpažinta moteris, žurnalistas Antanas Bružas bei kiti. 1925 m. liepos mėn. Nuotrauką parūpino muzikologė Danutė Petrauskaitė (Klaipėda).

siu, kilo jų ir man, tuomet dar paaugliui, savanoriu dirbusiam Muzikologijos archyvu. Tad nutariau kreiptis į Klaipėdoje gyvenančią muzikologę Danutę Petrauskaitę ir išsiaiškinti – ar tikrai Žilevičius buvo profesorius, o tuo pačiu paliesti ir kitas jo biografijos bei asmenybės detales. Štai ką Danutė parašė į mano klausimus elektroniniu paštu.

„Pabandysiu atsakyti į Tavo klausimus, susijusius su Juozu Žilevičiumi. Pirmiausia dėl laisvojo menininko vardo, kurį prie savo pavardės jis dažnai rašydavo. Tai nėra joks išsigalvojimas. Peterburgo konservatorijoje XX a. pradžioje egzistavo toks vardas, kurį gaudavo tie absolventai, kurie būdavo baigę kuria nors atlikėjišką specialybę (fortepijoną, vargonus, dainavimą, smuiką ir t. t.) ir išklause specialiosios teorijos-kompozicijos kursą. Vienas pirmųjų iš lietuvių, gavęs diplomą kaip laisvasis menininkas, buvo Česlovas Sasnauskas. Apie tai savo knygoje 'Česlovas Sasnauskas', išleistoje 1980 m. Vilniuje, yra užsiminęs ir Vytautas Landsbergis. Jis rašė: '[Sasnauskas] diplomą gavo kažkodėl tik po pusantrų metų,

1901 m. rugsėjo 1 d., taip pat ir laisvojo menininko vardą, labai sustiprinantį visuomeninę ir tarnybinių vargonininko padėtį. Vargonininko vardas tebeturėjo kažkokį menkinantį atspalvį. Sasnauskas nuo šiol būtinai tituluoja save choro dirigentu, laisvuju menininku' (p. 20). Taigi, šis vardas suteikdavo galimybę rasti geresnį darbą ir gauti didesnę algą. Todėl Sasnauskas ant savo buto durų Peterburge buvo pritvirtinęs sidabrinę lentelę, ant kurios rusų kalba išgraviravo tokius žodžius: 'Свободный художник Чеслов Сасновский'. Kodėl aš pasakoju apie Sasnauską? Ogi todėl, kad juo Žilevičius žavėjosi ir sekė – studijavo vargonus ir specialiosios muzikos teorijos kursą, be to, bendravo ir bendradarbiavo su Sasnausku, o vėliau, jau būdamas JAV, išleido apie jį knygą. Tad visai teisėtai Žilevičius vadino save laisvuju menininku. Jo diplominis darbas buvo simfonija – pirmasis šio žanro kūrinys lietuvių muzikos istorijoje. Tiesa, jis parašė tik simfonijos klavyrą, o instrumentinės partijas parengė, atrodo, Emerikas Gailevičius. Nepaisant to, Juozas Žilevičius ir šiandien minimas kaip pir-

mosios lietuviškos simfonijos autorius. Tarpukaryje ši simfonija keletą kartų buvo atlikta Kaune. Karo metais jos partitūra žuvo. Žilevičiaus muzikologijos archyve atradau tik I d. juodraštinį variantą.

Mikas Petrauskas taip pat studijavo Peterburgo konservatorijoje ir buvo gerai susipažinęs su jos studijų procesu ir, įsteigęs Bostone lietuvišką konservatoriją, bandė iš dalies kopijuoti rusišką sistemą. Apie tai byloja pastarosios konservatorijos skyriai, tuomet vadinami 'laiptais', kurių pats aukščiausias, ketvirtasis, ruošė laisvuosius menininkus.

Dabar dėl profesoriaus vardo. Juozas Žilevičius ir čia nieko neišsigalvojo. Šis vardas jam buvo suteiktas Vitebske 1919 m. Tai liudija pažymėjimas, saugomas Žilevičiaus archyve (aš turiu pasidariusi jo kopiją). Tuo metu Lietuva tikrai kūrėsi, tais metais Juozas Naujalis tik ką buvo įsteigęs savo privačią muzikos mokyklą, todėl ir negalėjo būti jokių profesorių. Šie vardai buvo pradėti dalinti tik po 15–20 metų, kai Žilevičius jau buvo apsigyvenęs Amerikoje. Tad nieko keista, kad jis save vadino profesoriumi ir daugelis mokinių Klaipėdos konservatorijoje iš pagarbos kreipdavosi į jį šiuo vardu, nes tuo metu, dar neįsteigus oficialios Kauno konservatorijos, profesoriaus vardą gauti Lietuvoje muzikui buvo neįmanoma.

O dabar dėl žmogiškųjų silpnųjų. Taip, jų turėjo ir Juozas Žilevičius. Gyvendamas Klaipėdoje jis buvo išsižiūrėjęs vieną dainavimo klasės mokinę, dėl ko pašlijo jo santykiai šeimoje. Bet vėliau jis su žmona susitaikė ir jie abu su dukrele iškeliavo į Ameriką. Žmona, palyginus, anksti mirė, kai Žilevičius dar tebegyveno Elizabeth. Daugiau jis nevedė. Apie jo vėlesnį asmeninį gyvenimą žinių neturiu. Tai, kad jis nepagarbiai elgėsi su savo tal-kininkėmis archyve ir priekabiavo, gali būti ir senatvinio „sindromo“ apraiškos...

Susitikę vargonininkai Juozas Žilevičius su žmona, Antanas Vismanas su žmona, Pranas Hodelis. Wilkes Barre, PA 1929. Nuotrauka iš muzikologės Danutės Petrauskaitės knygos „Lietuvių muzikinė kultūra Jungtinėse Amerikos Valstijose 1870–1990“ (Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2015)

Its the new Pepsi generation!

1979 m. rugsėjo mėn. Marija Žilevičiūtė-Fulton atvyko į Čikagą ir išsivežė tėvą į Baltimore. Archyvą ėmė tvarkyti iki tol gyvavusi valdyba ir taryba. Bet reikalai klostėsi prastai. Apie tai byloja Juozo Žilevičiaus ir pedagogo Juozo Kreivėno susirašinėjimas. Juozas Žilevičius kartą guodėsi savo bičiuliui: „Labai gaila, kad sugadino mudviejų nustatytą tvarką archyvui tvarkyti. <...> Tikrumoj niekas archyvu nesirūpina. Tikiu, kad netrukus Jus oficialiai pakvies tvarkyti archyvą. Todėl mudu laikykimės ir susilausim, kas reikalinga“ (Žilevičiaus laiškas, 1981). Bet Juozo Kreivėno atsakyme labai maža padrąsinančių žodžių: „Juozo Žilevičiaus lietuvių muzikologijos archyvas yra dabar skaudama vieta. Prieš penketą savaitių pas mane buvo atvykęs p. Algis Modestas [archyvo tarybos pirmininkas] pasiskolinti gaidų. Ta proga labai pesimistiškai atsiliepė apie dabartinę archyvo padėtį. <...> Jums iš Čikagos išvažiavus, aš nieko nekritikavau ir niekam nedaviau patarimų, o visu laisvu laiku ėmiausi darbo prie savo paties rinkinių. O tie visi 'direktoriai' <...> praleido pusantrų metų ir nieko kito negalėjo prigyventi, tik savo darbo bankrotą. Bet jie ir dirbti nė vienas nemanė" (Kreivėno laiškas, 1981 vasario 26). „Direktoriams“ archyvas iš tiesų tapo nepakeliamas galvos skausmas. Jie nepajėgė jo tvarkyti ir dėl kompetencijos, ir dėl finansinių lėšų stokos. Tai patvirtina Juozo Kreivėno žodžiai, rašyti Juozui Žilevičiui: „Jau pasibaigė dveji metai, kai Jūs apleidote Čikagą. Išvažiudamas paskelbėte mane archyvaru, bet iš to nieko neišėjo. Mes nesame maži vaikai, tad dabar galiu tiksliai ir galutinai pasakyti, kad archyvaru niekada nebūsiu. Buvo baisi nelaimė, kad Jūs nustojote regėjimo. Bet archyvo reikalų ėmėsi dar labiau akli, kai Jūs išvažiavote. Visi darbai sustojo. Jauna mergiškia su vaikėzais archyve sugebėjo nebent koka kolą gėrauti. Viskas, ką tie direktoriai (su Juze Daužvardiene priešaky) padarė, tai buvo tik pasityčiojimas iš to milžiniško lietuvių kultūros darbo, kurį Jūs visą gyvenimą dirbote“ (Kreivėno laiškas, 1981 spalio 16).

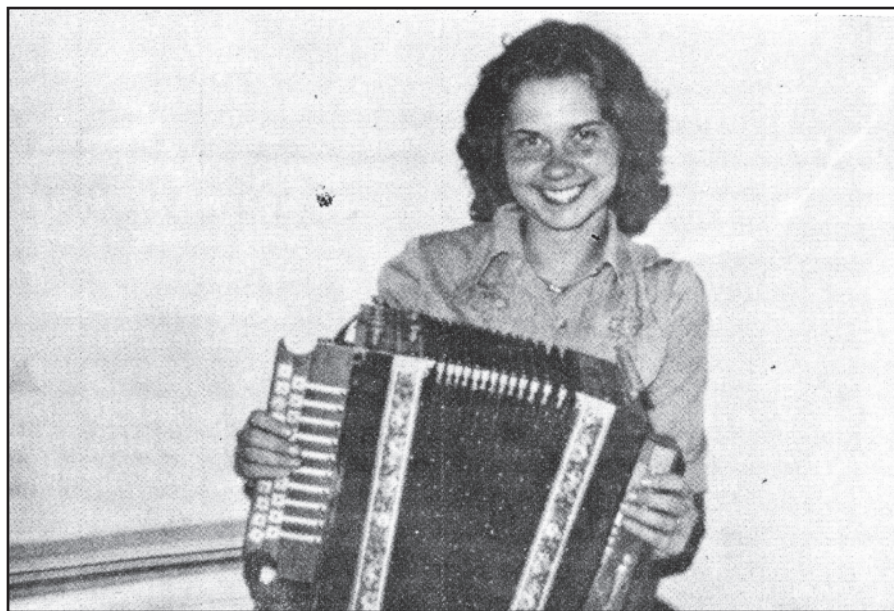
Nebūkite toks rūstus, pone Mokytojaui!

Dabar, po tiek metų, stebina Juozo Kreivėno rašyti žodžiai. Juk jis tą jaunimą, ypač savo moksleivius, beprotiškai mylėjo. Net ir jo klasių padaužos verždavosi į pirmuosius suolus kada vykdavo Kreivėno istorijos pamokas Šv. Antano parapijos mokykloje Cicero. Jo vadovaujamas parapijos vaikų choras anuomet buvo pripažintas geriausias. Tuomet meilė lietuviškam žodžiui ir paveldui tampriai siejo mokinius ir jų mokytoją. Gali būti, kad jau kiek pavargęs ir nuoskaudos patyręs pedagogas nesugebėjo blaiviai įvertinti idealistų pauglių noro prisidėti prie Muzikologijos archyvo augimo bei tobulinimo... Beje, velionis Kreivėnas niekada nevartojo alkoholio, tačiau dažnai matydavau jį su koka kolos buteliuku rankose!

Puikiai žinojau, kad archyve tuomet dirbo idealistiškai nusiteikęs išėivijos jaunimas. Dabar pasiteiravus, ką jie prisimena iš tuometinės savo „stažuotės“, daugelis tvirtina, jog po tiek metų sunku ką nors ir beprisiminti. Tačiau daug įdomių detalių randama čikagietietės sėsės Alės Namikienės atsiųsto straipsnio iškarpoje

Muzikologijos archyvo bendradarbiai (iš k.): Jonas Narukynas, Zuzana Girdvainytė, jėzuitas kun. Jonas Kubilius, Juozas Kreivėnas, archyvo steigėjas Juozas Žilevičius, Juozas Bertulis, Olga Vyšniauskienė bei Juzė Jakubauskienė. Čikaga, 1966. Iš reklaminio bukletu „The Juozas Žilevičius Library of Lithuanian Musicology“ (Chicago, 1973).

Amerikos lietuvaitė Gilė Liubinskaitė džiaugiasi archyvo eksponatais. Nuotrauka iš „Skautų aidu“ žurnalo. (Čikaga, 1980 m. gruodis)

Juozas Žilevičius buvo pirmosios dainų šventės 1924 m. Kaune steigėjas. Nostalgiskai savo prisiminimais apie šią kultūrinę manifestaciją dažnai dalindavosi su šio straipsnio autoriumi, beveik dešimtmetį išdirbusiu muzikologijos archyve. Čikaga, 1976.

Vaclovo Noreikos nuotr. Iš R. M. Lapo asmeninio archyvo.

(„Tarp kanklių ir gaidų – Gilė Liubinskaitė“, „Skautų aidas“, 1980 m. gruodis). Čia, be kita ko, rašoma (kalba netaisyta – R. M. L. pastaba):

„Chicago Jaunimo Centro trečiame aukšte yra Lietuvių Muzikologijos Archyvas. Archyvo direktorė yra maloni Illinois universiteto studentė Gilė Liubinskaitė. Gilė šiuo metu studijuoja biznio administraciją ir dirba Rush Presbyterian St. Lukes ligoninėje daktaro raštinėje. Ji priklauso Kernavės tuntui, yra vyresnė skautė ir Akademinio Skautų Sąjūdžio tikroji narė. Šią vasarą Kernavės tunto 'Kepurinės' stovykloje Gilė buvo iš-

kylų vadovė ...

...1974 m. profesorius Žilevičius paruošė 'Amerikos lietuvių muzikos enciklopediją: muzika, teatras ir šokis'. Šiame darbe jam padėjo skautės – s. I. Šerelienė ir ps. D. Gierštikienė. Iš jaunimo prisidėjo sl. Nora Šerelytė, kuri pasiūlė savo draugei – kitai skautei – Gilei irgi įsijungti į tą įdomų darbą. Užbaigus projektą, Gilė liko dirbti ir toliau archyve, o jai į pagalbą atėjo Stefa Stirbytė ir Loreta Lingytė.

1977 m. Gilė perėmė visą archyvo administravimą. Ji tvarkė korespondenciją, išdą ir visaip padėjo prof. Žilevičiui. 1979 m. profesorius išvyko

pas savo dukrą į Baltimore, kur jis dabar gyvena senelių namuose. Išvykus prof. Žilevičiui, archyvo direktoriatas išrinko Gilė Liubinskaitę nauja archyvo direktore.

Šiais metais visa likusi medžiaga jau buvo perkelta iš tėvų jėzuitų namų į Jaunimo Centrą. Gilės didžiausias dabartinis darbas yra archyvo perorganizavimas ir sutvarkymas. Jai padeda jos brolis Tauras ir Stefa Stirblytė. Gilė palaiko ryšius su laisvojo pasaulio lietuvių muzikais ir renka muzikologijos medžiagą savo dizertacijoms. Tai pat muzikai ir kompozitoriai naudojami archyve laikoma informacija. Archyvu buvo pasinaudota ir ruošiant šiais metais įvukusią Šeštąją tautinių Šokių šventę. Net iš kitų kraštų ateina laišakai su įvairiais prašymais.

Gilė sako, kad ji didžiuojasi galėdama dirbti tokį darbą. Ji myli profesorų sakydama, kad jis buvo kaip jos senelis. Gilė nori, kad archyvas ir toliau stipriai gyvuotų, kad garsėtų jo vardas, kad jis galėtų dar daugiau pasitarnauti lietuvių visuomenei. Nusųsypojo sakydama – 'archyvas yra kaip mano vaikas ir nėra lengva su juo dirbti'. Darbas archyve pareikalauja labai daug laiko, dar vis labai trūksta lėšų ir pagalbinių įvairių darbų atlikimui...

Žinau, kad Dailos ir Juozo Liubinskių šeimoje buvo puoselėjama lietuvių aukščiausio lygmenyje. Kolekcionavimo polinkį netiesiogiai paveldėjo jo vaikai – Aldis, Tauras ir Gilė. Paprašiau Gilės prisidėti prie šio straipsnio ir truputį pakilnoti praeitį.

„Aš buvau 15 metų – prisiminė Gilė, – kai mano tėvai pasakojo apie darbą archyve. Buvau gimnazistė Maria gimnazijoje. Skaitydavau Žilevičiui laikraščius. Jis man liepdavo ką iškirpti. Jis diktudavo man laiškus. Aš už jį juos rašydavau, nes jis buvo aklas.“ Į archyvą ėjo, nes reikėjo užsidirbti pinigų, nors mokėjo Žilevičius nedaug – pusantro dolerio į valandą. Jauna idealistė archyve išdirbo net ketverius metus. „Buvau pareiginga“, – sako Gilė. Kiek buvo įmanoma, Liubinskaitė išpildydavo įvairius muzikinius pageidavimus.

Kita tuometinė jauna savanorė, Melrose Parke tebegyventi Regina Barauskaitė, mano žiniomis, Muzikologijos archyve pertvarkinėjo archyve esančių plokštelių rinkinį. Per tuos metus įrašų kolekcija buvo tvarkoma net trijų žmonių. Pirmasis, kuriam buvo paskirtas tas darbas, pagal archyvo steigėjo ir savininko nurodymus, sąžiningai viską surūšiavo ir identifiko. Tačiau Žilevičius nutarė „iš naujo atrasti dviratį“ ir davė studentei iš priemiesčio viską iš naujo sutvarkyti. Po Žilevičiaus sugrįžimo į Baltimore atsirado trečiasis veikėjas, kuris manė dar geriau sutvarkysias plokštelių rinkinį – prieš dėdamas jas į dėžes išplovė su muilu!

Prisiminimų giją tęsime kitame straipsnyje.

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629

Omahos Susigiminiavusių miestų asociacija

Baigėsi Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ir šokių ansamblio „Saulė“ koncertas Nebraska universiteto Omahoje (UNO) Strauss Performing Arts Center koncertų salėje

Atkelta iš 5 psl.

Ypatingos vakarienės metu buvo planuota įvairiopa programa, įskaitant ir trumpą „Saulės“ ansamblio pasirodymą. Po vakarienės trumpai pasisakė Omahos merė Jean Stothert bei kitų susigiminiavusių miestų atstovai. Buvo apsiųsta dovanomis.

Šis iškilmingas jubiliejaus renginys lietuviams buvo ypač didinga akimirka, nes visą vietinę ir tarptautinę auditoriją sužavėjo „Saulės“ ansamblis bei puikiai kalbėję Lietuvos atstovai – Šiaulių miesto meras Artūras Visockas ir generalinis konsulas Marijus Gudynas!

Kitą dieną po OSCA 50-ies metų jubiliejinės vakarienės daugelis svečių iškeliavo iš Omahos, taip pat ir šiauliečiai. Prieš išvykstant svečiams buvo surengtas dar vienas renginys – atminimo vakarienė, skirta prisiminti buvusius OSCA vadovus, kurie iškeliavo amžinybėn – tarp jų Ireną Gartigaitę ir Danutę Sulskienę, kurios anksčiau vadovavo OSCA „Omaha Friends of Šiauliai“ komitetui. Po vakarienės buvo uždegta 41 žvakė ir po vieną žvakę kiekvienam mirusiam

OSCA vadovui buvo paleista į Mis-souri upę.

Žvelgdamas į ateitį mūsų OSCA „Omaha Friends of Šiauliai“ komite-tas kreips dėmesį į kito jubiliejaus etapą: ruošis Omaha/Šiaulių susigi-miniausių miestų santykių 20-me-čiui. 2016 m. rugsėjo mėnesį mes pla-nuojame trumpą ekskursinę kelionę Lietuvon, kurios metu bus aplankyti ir Šiauliai. Delegacijai vadovaus Oma-hos miesto merė Jean Stothert. Tai vyks „Šiaulių dienų“ festivalio me-tu.

OSCA „Omaha Friends of Šiau-liai“ komiteto nariai: dr. Gediminas Murauskas (pirmininkas); Dalia Su-davičius (vicepirmininkė); dr. Paulius Mileris; Margarita Sederavičiūtė-Hat-haway; Indrė Seibutytė; Asta Šimbe-lytė-Reiff; Nellie (Nijolė) Sudavičius-MacCallum (OSCA Tarybos narė). Mes labiausiai dėkingi mūsų projekto finansiniams rėmėjams bei mūsų or-ganizacijos nariams savanoriams už pagalbą vykdančią svarbų projektą. Be Jūsų pagalbos mes nebūtume ga-lėję globoti savo brangių svečių iš su Omaha susigiminiavusio miesto Šiau-lių!

Atsisveikiname su Šiaulių merijos delegacija Omahos „Eppley Airfield“ oro uoste (iš k.): Šiaulių miesto mero pavaduotojas dr. Stasys Tumėnas, Audronė Jaugelavičienė, Jonas Bartkus, meras Artūras Visockas ir dr. Alfredas Lankauskas.

SPYGLIAI IR DYGLIAI

R. John Rapšys

BĖGLYS

Faktas aiškus, kaip agurkas:
Sieną saugo storas turkas.
Kaip peršokti šitą sieną,
Jei vis šviečia mėnesiena?

Reikės laukt tamsios nakties –
Nėra kitos išeities.
Naktis juoda, kaip kava
Turko mažam puoduke.

Gera progai pasitaikys,
Aš per sieną – ir pas graikus.
Per Saloniką ir Atėnus,
Atsidūriau pas romėnus.

O iš Romos – į namus,
Kur gyvenimas gražus.
Aš iš Turkijos pabėgau,
Nes kalėjimo nemėgau.

Buvau turkų sulaukytas,
Kaip keleivis neprąšytas.
Kuo aš jiems nusikaltau,
Po šiai dienai nežinau.

GAMTOSAUGA

Oras šyla, ledynai tirpsta – baltoms meškoms bus negerai:

Taip teigia rimti mokslo žmonės, bet kitiems – vieni juokai.

Teršiamas vanduo ir oras, žuvys upėse kasmet mažėja,
Vandenyne šiukšlių klodai, jie vis plečias ir didėja.

Žemė keičias, miškai dega, džiunglės kertamos be atvangos,
Kai vanduo apsems Miami – kas mus apsaugos nuo gamtos?

„Draugo“
prenumeratoriai
gali skaityti „Draugą“
internete be jokio
papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų
parašyti apie tai
administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“
bei slaptažodį.

**SKAITYKITE
„DRAUGĄ“
GREIČIAU!**

**ATLANTIC
Express Corp.**

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838
NAUJA Biomed 380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
NAUJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430
NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turlo perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Ruta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1198 B S. Stato St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-267-0339
Eurus Dell 22 W. 535 Butlerfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

DRAUGO FONDAS
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

Ar būtų „Draugas” be Draugo fondo?

Beveik kiekviename DF straipsnelyje primenama, kad jei ne Draugo fondas (DF), „Draugo” laikraščio turbūt jau nebebūtų. Be DF paramos „Draugo” leidyba greičiausiai būtų sustojusi jau 1992 metais, kai „Draugas” metus užbaigė su deficitu, nors ir gavo 91,415.00 dolerių paramos. Po to dar ne kartą didelėmis sumomis reikėjo remti laikraščio leidybą. Apmastydami DF padėtį, žvilgterėkime į DF narių sąrašą. Bene apie trečdalis jų jau yra išėję amžinybėn. O kur dabartiniai taurieji „Draugo” prenumeratoriai – ar jie yra DF nariai?

Pažvelkime į savo aplinką ir draugus. Ar jie prenumeruoja „Draugą”? Ne visi. Bet jį maloniai perskaito, kai gauna nemokamai. Ne naujiena, kad yra šauiniai JAV įsikūrusių, gražiai gyvenančių turtingų šeimų, bet, deja, jos tik dalijasi „Draugu”. Jie verčiau išleis didesnę sumą vaisėms, geram restoranui, bet „Draugo” metinė prenumerata – 150 dol. – jiems per brangi.

Nė vienas negyvename lyg atsiskyrėliai dykumoje. Mus supa daugybė žmonių, su kuriais neišvengiamai bendraujame už šeimos ribų: darbe, organizacijose. Kaip pasiekti tokius, kurie neskaitys ir šio straipsnelio? Tebūnie tai mūsų visų rūpestis. Steigiasi naujos organizacijos, naujos Bendruomenės apylinkės, li-tuanistinės mokyklos – joms turėtų rūpėti tapti ir „Draugo” prenumeratoriais bei DF nariais. Nes kas būtų, jei vieną dieną „Draugas” nustotų eiti? Tuomet visi skaitytojai sakytų: kaip gaila, netekome kultūringo laikraščio! Kaip iki šiol apgailestauja nutilus „Margučio” radijo programai.

Lietuviškai visuomenei ir „Draugo” skaitytojams linkėtina labiau suprasti DF tikslus. Mes labai skatiname tapti nariais skaitytojus, kurie fondui iki šiol dar neturėjo galimybės paaukoti.

Prisiminkime Draugo fondą ir savo testamentе. Aukas DF prašome siųsti: DRAUGAS FOUNDATION, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

DF rudens įnašai

- Su 1,000 dolerių:**
Dalia Jakienė, **garbės narė**, su 4,600 dol., Blue Bell, PA

Su 500 dolerių:
Algis Ratkelis, **garbės narys**, su 500 dol., Laguna Beach, CA

Su 200 dolerių:
Jadvyga Kliorienė, **garbės narė**, su 7,200 dol., Cleveland, OH
Nemira Šumskienė, **garbės narė**, su 6,500 dol., Chicago, IL
Raimonda Apeikytė, **garbės narė**, su 6,360 dol., Los Angeles, CA
Albinas ir Vita Markevičiai, **garbės nariai**, su 1,700 dol., Santa Monica, CA
Dalia ir Casimir Woss, su 900 dol., Missouri, TX

Su 100 dolerių:
Viktorija Karaitienė, **garbės narė**, su 5,350 dol., Union Pier, MI
Julius ir Regina Matoniai, **garbės nariai**, su 3,100 dol., Bubank, IL
Antanas ir Dalilė Polikaičiai, **garbės nariai**, su 2,720 dol., Westlake Village, CA
Vidmantas Raišys, **garbės narys**, su 2,700 dol., Mercer Island, WA
Dr. Antanas Sužiedėlis, **garbės narys**, su 1,975 dol., Annapolis, MD
Danguolė Jurgutienė, **garbės narė**, su 1,725 dol., West Bloomfield, MI
Algis ir Vanda Mikuckiai, **garbės nariai**, su 1,525 dol., La Canada Flt. CA
Valerija Aukštikalnienė, **garbės narė**, su 1,480 dol., Boston, MA
Nijolė Bražėnaitienė-Paronetto, **garbės narė**, su 1,200 dol., Sparkill, NY
Irena Cibas-Kong, **garbės narė**, su 1,150 dol., Lynbrook, NY
Algis ir Regina Osčiai, su 700 dol., Oak Brook, IL
Regimantas ir Lucija Vedegiai, su 300 dol., Huntley, IL
Msgr. Al Bartkus, su 275 dol., St. Petersburg Beach, FL
- Su 50 dolerių:**
Algimantas ir Teresė Gečiai, **garbės nariai**, su 2,450 dol., Huntingdon Valley, PA
Jonas ir Birutė Sveros, **garbės nariai**, su 1,800 dol., Bloomfield Hls., MI
Algimantas ir Virginija Gureckai, **garbės nariai**, su 1,125 dol., Silver Springs, MD
Ramunė Kubiliūtė, **garbės narė**, su 1,055 dol., Evanston, IL
Antanas ir Jūratė Budriai, **garbės nariai**, su 1,050 dol., Scottsdale, AZ
Arvydas ir Daiva Barzdukai, **garbės nariai**, su 1,000 dol., Falls Church, VA
Aldona Kavaliūnienė, su 625 dol., Waukegan, IL
Jonas Kasputis, su 600 dol., Farmington, CT
Mečislovas ir Elena Wasilewski, su 435 dol., Lemont, IL
Ema Datis, su 400 dol., Los Angeles, CA
Zigmas ir Virginija Grybinai, su 100 dol., O’Fallon, IL
Daiva ir Vytis Keziai, su 50 dol., Bayside Hills, NY

Su 31-25-20-10 dolerių:
Eugenija Kolupailaitė, **garbės narė**, su 1,300 dol., Chicago, IL
Jonas ir Elena Radai, **garbės nariai**, su 1,115 dol., Lovonia, MI
Dalia Šaulytė, su 403 dol., Chicago, IL
Virginija Žukauskienė, su 225 dol., Riverside, IL
Rimantas ir Danguolė Mackevičiai, su 150 dol., Palos Hills, IL
Aldoba Dabrila, su 120 dol., Dorchester, MA
Bronius ir Aksenija Kurai, su 70 dol., Lockport, IL
Dalia Puškorienė, su 40 dol., WIloughby Hills, OH
Bruno ir Marilyn Jaselskiai, su 40 dol., Evanston, IL

Draugo fondo taryba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams

A † A
ANTANAS MINELGA

Mirė 2015 spalio 3 d., sulaukęs 91 metų.
Gimė 1924 m. gegužės 17 d. Stakiuose, Lietuvoje.
Apie 10 metų gyveno Čikagoje, vėliau persikėlė į Olympia, WA.
Nuliūdę liko: žmona Aldona Gylytė Minelgienė, duktė Kristina Sass su vyru Ryan, sūnus Povilas Minelga su žmona Ulrike, anūikai Erikas, Thomas, Karsten ir Danielle, proanūkas Oliver Minelga.
Antanas buvo baigęs Chicago Technical College. Buvo teatro grupės „Atžalynas”, Hanau, Vokietijoje, narys.
Apsigyvenęs Washington valstijoje, mėgo kopti į kalnus. Įkopė į Mt. Rainier, Mt. Baker ir kitus. Buvo žvejys. Taip pat daug keliavo po vakarinę Ameriką ir Alaską.
Po šv. Mišių Sacred Heart bažnyčioje, spalio 12 d., pirmadienį, a. a. Antanas buvo palaidotas Lacey, WA.

Nuliūdusi šeima

A † A
BRUNO ABRAMAVIČIUS

Mirė 2015 m. rugsėjo 15 d., sulaukęs 65 metų.
Velionis buvo sūnus a. a. Marijos ir a. a. Stasio Abromavičių.
Nuliūdę liko: sesuo Gražina (Robert) Keeley, broliai Stanley (Betty) Aris ir Vyto (Anne) Abramavičius; daug sūnėnų, dukterėčių, giminių ir draugų.
Buvo I.B.E.W. Local # 134 narys, ištikimai tarnavo Brighton Kelly Little League Baseball Assn.
Atsisveikinimas su a. a. Bruno vyks šeštadienį, spalio 24 d., 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632, kurioje 12 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.
Vietoje gėlių prašom aukoti Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčiai.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

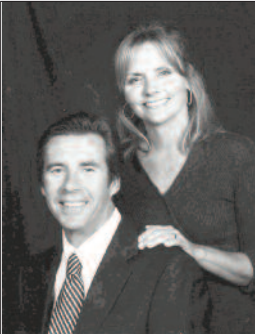
Laidot. direkt. David Gaidas, tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

www.draugas.org/mirties.html

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** spalio 21 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite Lietuvos televizijos filmą apie Juliją Žymantienę-Žemaitę, rašytoją, švietėją, visuomenininkę, vieną iš tautiškiausių Lietuvos moterų 19-20 a. atgimimo laikotarpiu.

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, organizacija „Vaiko vartai į mokslą“** kviečia visus rėmėjus į tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietus“ Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL). Pradžią – 12:30 val. p. p. Matysite trum-

pą meninę programą, sužinosite apie organizacijos remiamus dienos centrus Lietuvoje, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai. Stalus ir vietas galima užsisakyti tel. 630-243-1089 (Rūta Šmulskšienė arba el. paštu: r.l.smulks tys@sbcglobal.net) ir tel. 630-243-1228 (Rita Vencloviienė) arba el. paštu: venclovas@comcast.net).

■ **Knygos apie skautus „Per skautybę – lietuvybei“** pristatymas vyks lapkričio 1 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Ateitininkų namuose Lemonte. Visi kviečiami dalyvauti.

„Draugas dėkoja“

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja **dr. Jonui ir dr. Onai Daugirdams**, gyvenantiems Burr Ridge, IL, kurie atsiuntė **200 dol.** auką Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga rengiamai knygai „Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. JAV lietuvių parama Lietuvai 1918–2018 metais“.

Aukas istorinei knygai prašome siųsti adresu:

Draugas foundation

4545 W. 63r Street, Chicago, IL 60629

Visų aukotojų ir rėmėjų pavardės bus skelbiamos knygoje.

Karpinių seminaras, kurį ves žinoma karpinių meistrė iš Lietuvos **Ona Surdokienė**, vyks **Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre š. m. spalio 23 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Karpinių parodos autorė papasakos apie savo kūrybą ir pamokins, kaip pasidaryti gražų karpinį ateinančioms Kalėdoms. **Prašome atsinešti žirklutes karpymui.** Vietų skaičius ribotas, tad norinčius dalyvauti užsime prašome registruotis

tel. 708-296-3192 arba el. paštu: laimaa@hotmail.com

Spalio 25d. 11.30v.r.
REFORMACIJOS
ŠVENTĖ
IR
Kun. Liudo Miliausko
Tarnystės Tėviškės parapijoje
10-ųjų metinių paminėjimas
5129 Wolf Rd.
Western Springs
IL-60558
Šventiniams pietums būtina
išankstinė vietos rezervacija (jos bus numeruotos)
RSVP tel. 708-369-5744

Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje spalio 25 d., sekmadienį, bus minimos kun. Liudo Miliausko tarnystės šioje parapijoje 10-osios metinės.

Pamaldų metu pamokslą sakys kun. Algimantas Žilinskas, kuris kartu su žmona Rūta specialiai šiai šventei atskrenda iš Toronto.

Šventiniams pietums reikia iš anksto užsiregistruoti tel. 708-369-5744.

Pamaldų pradžia 11:30 val. r. Tėviškės parapijos adresas:

5129 Wolf Road, Western Springs, IL 60558.

Spalio 24 d., šeštadienį, 6 val. v., Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyks „Oktoberfest“ šventė. Šventė rengiama paremti Pasaulio lietuvių centrą. Tradicinis vokiškas maistas, gėrimai, muzika. Bilietus (40 dol.) galite įsigyti svetainėje: **BIT.LY/OFL2015** arba prie durų. Laukiami suaugę (21+). Jei turite klausimų, kreipkitės el. paštu: **oktoberfestlemontas@gmail.com**.

Tauragės klubo narių susirinkimas vyks š. m. spalio 22 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos (Marquette Parke) salėje.

Tel. pasiteirauti: 773-471-2239 arba 630-827-9712.

Valdyba

B. Komorowski tapo Rokiškio garbės piliečiu

Spalio 13 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Rokiškyje susitikęs su kadenciją baigusiu Lenkijos prezidentu Bronislaw Komorowski pasveikino jį tapus šio miesto garbės piliečiu ir pabrėžė draugiškų ryšių tarp Lenkijos ir Lietuvos svarbą. B. Komorowski garbei buvo pasodintas ažuoliukas. Buvęs Lenkijos vadovas ne tik atsiėmė Rokiškio garbės piliečio vardo regalias, bet ir dalyvavo parodos Rokiškio muziejuje su jo dovanotais eksponatais atidaryme.

URM info ir nuotraukos

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA
(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD 2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD 2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747